

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВЛАДА
05 Број: 011-9827/2022
2. децембар 2022. године
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 02.12.2022

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
03	011-2658/22		

НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ

БЕОГРАД

Влада, на основу члана 123. тачка 4. Устава Републике Србије и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћен текст), подноси Народној скупштини Предлог закона о потврђивању Другог додатног протокола уз Конвенцију о високотехнолошком криминалу о појачаној сарадњи и откривању електронских доказа, с предлогом да се узме у претрес.

За представника Владе у Народној скупштини одређена је Маја Поповић, министар правде, а за повереника Владимир Винш, помоћник министра правде.

ПРЕДСЕДНИК

Ана Брнабић

4100322.004/26

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА
О ПОТВРЂИВАЊУ ДРУГОГ ДОДАТНОГ ПРОТОКОЛА УЗ КОНВЕНЦИЈУ О
ВИСОКОТЕХНОЛОШКОМ КРИМИНАЛУ О ПОЈАЧАНОЈ САРАДЊИ И
ОТКРИВАЊУ ЕЛЕКТРОНСКИХ ДОКАЗА

Члан 1.

Потврђује се Други додатни протокол уз Конвенцију о високотехнолошком криминалу о појачаној сарадњи и откривању електронских доказа, потписан у Стразбуру 12. маја 2022. године, у оригиналу на енглеском и француском језику.

Члан 2.

Текст Другог додатног протокола у оригиналу на енглеском језику и преводу на српски језик гласи:

Second Additional Protocol to the Convention on Cybercrime on enhanced co-operation and disclosure of electronic evidence

Preamble

The member States of the Council of Europe and the other States Parties to the Convention on Cybercrime (ETS No. 185, hereinafter "the Convention"), opened for signature in Budapest on 23 November 2001, signatories hereto,

Bearing in mind the reach and impact of the Convention in all regions of the world;

Recalling that the Convention is already supplemented by the Additional Protocol concerning the criminalisation of acts of a racist and xenophobic nature committed through computer systems (ETS No. 189), opened for signature in Strasbourg on 28 January 2003 (hereinafter "the First Protocol"), as between Parties to that Protocol;

Taking into account existing Council of Europe treaties on co-operation in criminal matters as well as other agreements and arrangements on co-operation in criminal matters between Parties to the Convention;

Having regard also for the Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data (ETS No. 108) as amended by its amending Protocol (CETS No. 223), opened for signature in Strasbourg on 10 October 2018, and to which any State may be invited to accede;

Recognising the growing use of information and communication technology, including internet services, and increasing cybercrime, which is a threat to democracy and the rule of law and which many States also consider a threat to human rights;

Also recognising the growing number of victims of cybercrime and the importance of obtaining justice for those victims;

Recalling that governments have the responsibility to protect society and individuals against crime not only offline but also online, including through effective criminal investigations and prosecutions;

Aware that evidence of any criminal offence is increasingly stored in electronic form on computer systems in foreign, multiple or unknown jurisdictions, and convinced that additional measures are needed to lawfully obtain such evidence in order to enable an effective criminal justice response and to uphold the rule of law;

Recognising the need for increased and more efficient co-operation between States and the private sector, and that in this context greater clarity or legal certainty is needed for service providers and other entities regarding the circumstances in which they may respond to direct requests from criminal justice authorities in other Parties for the disclosure of electronic data;

Aiming, therefore, to further enhance co-operation on cybercrime and the collection of evidence in electronic form of any criminal offence for the purpose of specific criminal investigations or proceedings through additional tools pertaining to more efficient mutual assistance and other forms of co-operation between competent authorities; co-operation in emergencies; and direct co-operation between competent authorities and service providers and other entities in possession or control of pertinent information;

Convinced that effective cross-border co-operation for criminal justice purposes, including between public and private sectors, benefits from effective conditions and safeguards for the protection of human rights and fundamental freedoms;

Recognising that the collection of electronic evidence for criminal investigations often concerns personal data, and recognising the requirement in many Parties to protect privacy and personal data in order to meet their constitutional and international obligations; and

Mindful of the need to ensure that effective criminal justice measures on cybercrime and the collection of evidence in electronic form are subject to conditions and safeguards, which shall provide for the adequate protection of human rights and fundamental freedoms, including rights arising pursuant to obligations that States have undertaken under applicable international human rights instruments, such as the 1950 Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (ETS No. 5) of the Council of Europe, the 1966 United Nations International Covenant on Civil and Political Rights, the 1981 African Charter on Human and People's Rights, the 1969 American Convention on Human Rights and other international human rights treaties;

Have agreed as follows:

Chapter I – Common provisions

Article 1 – Purpose

The purpose of this Protocol is to supplement:

- a the Convention as between the Parties to this Protocol; and
- b the First Protocol as between the Parties to this Protocol that are also Parties to the First Protocol.

Article 2 – Scope of application

- 1 Except as otherwise specified herein, the measures described in this Protocol shall be applied:
  - a as between Parties to the Convention that are Parties to this Protocol, to specific criminal investigations or proceedings concerning criminal offences related to computer systems and data, and to the collection of evidence in electronic form of a criminal offence; and

- b as between Parties to the First Protocol that are Parties to this Protocol, to specific criminal investigations or proceedings concerning criminal offences established pursuant to the First Protocol.
- 2 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to carry out the obligations set forth in this Protocol.

Article 3 – Definitions

1 The definitions provided in Articles 1 and 18, paragraph 3, of the Convention apply to this Protocol.

2 For the purposes of this Protocol, the following additional definitions apply:

- a “central authority” means the authority or authorities designated under a mutual assistance treaty or arrangement on the basis of uniform or reciprocal legislation in force between the Parties concerned, or, in the absence thereof, the authority or authorities designated by a Party under Article 27, paragraph 2.a, of the Convention;
- b “competent authority” means a judicial, administrative or other law-enforcement authority that is empowered by domestic law to order, authorise or undertake the execution of measures under this Protocol for the purpose of collection or production of evidence with respect to specific criminal investigations or proceedings;
- c “emergency” means a situation in which there is a significant and imminent risk to the life or safety of any natural person;
- d “personal data” means information relating to an identified or identifiable natural person;
- e “transferring Party” means the Party transmitting the data in response to a request or as part of a joint investigation team or, for the purposes of Chapter II, section 2, a Party in whose territory a transmitting service provider or entity providing domain name registration services is located.

Article 4 – Language

- 1 Requests, orders and accompanying information submitted to a Party shall be in a language acceptable to the requested Party or the Party notified under Article 7, paragraph 5, or be accompanied by a translation into such a language.
- 2 Orders under Article 7 and requests under Article 6, and any accompanying information shall be:
  - a submitted in a language of the other Party in which the service provider or entity accepts them under comparable domestic process;

- b submitted in another language acceptable to the service provider or entity; or
- c accompanied by a translation into one of the languages under paragraphs 2.a or 2.b.

Chapter II – Measures for enhanced co-operation

Section 1 – General principles applicable to Chapter II

Article 5 – General principles applicable to Chapter II

- 1 The Parties shall co-operate in accordance with the provisions of this chapter to the widest extent possible.
- 2 Section 2 of this chapter consists of Articles 6 and 7. It provides for procedures enhancing direct co-operation with providers and entities in the territory of another Party. Section 2 applies whether or not there is a mutual assistance treaty or arrangement on the basis of uniform or reciprocal legislation in force between the Parties concerned.
- 3 Section 3 of this chapter consists of Articles 8 and 9. It provides for procedures to enhance international co-operation between authorities for the disclosure of stored computer data. Section 3 applies whether or not there is a mutual assistance treaty or arrangement on the basis of uniform or reciprocal legislation in force between the requesting and requested Parties.
- 4 Section 4 of this chapter consists of Article 10. It provides for procedures pertaining to emergency mutual assistance. Section 4 applies whether or not there is a mutual assistance treaty or arrangement on the basis of uniform or reciprocal legislation in force between the requesting and requested Parties.
- 5 Section 5 of this chapter consists of Articles 11 and 12. Section 5 applies where there is no mutual assistance treaty or arrangement on the basis of uniform or reciprocal legislation in force between the requesting and requested Parties. The provisions of section 5 shall not apply where such treaty or arrangement exists, except as provided in Article 12, paragraph 7. However, the Parties concerned may mutually determine to apply the provisions of section 5 in lieu thereof, if the treaty or arrangement does not prohibit it.
- 6 Where, in accordance with the provisions of this Protocol, the requested Party is permitted to make co-operation conditional upon the existence of dual criminality, that condition shall be deemed fulfilled, irrespective of whether its laws place the offence within the same category of offence or denominate the offence by the same terminology as the requesting Party, if the conduct underlying the offence for which assistance is sought is a criminal offence under its laws.

- 7 The provisions in this chapter do not restrict co-operation between Parties, or between Parties and service providers or other entities, through other applicable agreements, arrangements, practices, or domestic law.

Section 2 – Procedures enhancing direct co-operation with providers and entities in other Parties

Article 6 – Request for domain name registration information

- 1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to empower its competent authorities, for the purposes of specific criminal investigations or proceedings, to issue a request to an entity providing domain name registration services in the territory of another Party for information in the entity's possession or control, for identifying or contacting the registrant of a domain name.
- 2 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to permit an entity in its territory to disclose such information in response to a request under paragraph 1, subject to reasonable conditions provided by domestic law.
- 3 The request under paragraph 1 shall include:
  - a the date on which the request was issued and the identity and contact details of the competent authority issuing the request;
  - b the domain name about which information is sought and a detailed list of the information sought, including the particular data elements;
  - c a statement that the request is issued pursuant to this Protocol, that the need for the information arises because of its relevance to a specific criminal investigation or proceeding and that the information will only be used for that specific criminal investigation or proceeding; and
  - d the time frame within which and the manner in which to disclose the information and any other special procedural instructions.
- 4 If acceptable to the entity, a Party may submit a request under paragraph 1 in electronic form. Appropriate levels of security and authentication may be required.
- 5 In the event of non-co-operation by an entity described in paragraph 1, a requesting Party may request that the entity give a reason why it is not disclosing the information sought. The requesting Party may seek consultation with the Party in which the entity is located, with a view to determining available measures to obtain the information.

- 6 Each Party shall, at the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, or at any other time, communicate to the Secretary General of the Council of Europe the authority designated for the purpose of consultation under paragraph 5.
- 7 The Secretary General of the Council of Europe shall set up and keep updated a register of authorities designated by the Parties under paragraph 6. Each Party shall ensure that the details that it has provided for the register are correct at all times.

Article 7 – Disclosure of subscriber information

- 1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to empower its competent authorities to issue an order to be submitted directly to a service provider in the territory of another Party, in order to obtain the disclosure of specified, stored subscriber information in that service provider's possession or control, where the subscriber information is needed for the issuing Party's specific criminal investigations or proceedings.
- 2
  - a Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary for a service provider in its territory to disclose subscriber information in response to an order under paragraph 1.
  - b At the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, a Party may – with respect to orders issued to service providers in its territory – make the following declaration: "The order under Article 7, paragraph 1, must be issued by, or under the supervision of, a prosecutor or other judicial authority, or otherwise be issued under independent supervision".
- 3 The order under paragraph 1 shall specify:
  - a the issuing authority and date issued;
  - b a statement that the order is issued pursuant to this Protocol;
  - c the name and address of the service provider(s) to be served;
  - d the offence(s) that is/are the subject of the criminal investigation or proceeding;
  - e the authority seeking the specific subscriber information, if not the issuing authority; and
  - f a detailed description of the specific subscriber information sought.
- 4 The order under paragraph 1 shall be accompanied by the following supplemental information:
  - a the domestic legal grounds that empower the authority to issue the order;
  - b a reference to legal provisions and applicable penalties for the offence being investigated or prosecuted;
  - c the contact information of the authority to which the service provider shall return the subscriber information, from which it can request further information, or to which it shall otherwise respond;

- d the time frame within which and the manner in which to return the subscriber information;
  - e whether preservation of the data has already been sought, including the date of preservation and any applicable reference number;
  - f any special procedural instructions;
  - g if applicable, a statement that simultaneous notification has been made pursuant to paragraph 5; and
  - h any other information that may assist in obtaining disclosure of the subscriber information.
- 5 a A Party may, at the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, and at any other time, notify the Secretary General of the Council of Europe that, when an order is issued under paragraph 1 to a service provider in its territory, the Party requires, in every case or in identified circumstances, simultaneous notification of the order, the supplemental information and a summary of the facts related to the investigation or proceeding.
- b Whether or not a Party requires notification under paragraph 5.a, it may require the service provider to consult the Party's authorities in identified circumstances prior to disclosure.
  - c The authorities notified under paragraph 5.a or consulted under paragraph 5.b may, without undue delay, instruct the service provider not to disclose the subscriber information if:
    - i disclosure may prejudice criminal investigations or proceedings in that Party; or
    - ii conditions or grounds for refusal would apply under Article 25, paragraph 4, and Article 27, paragraph 4, of the Convention had the subscriber information been sought through mutual assistance.
  - d The authorities notified under paragraph 5.a or consulted under paragraph 5.b:
    - i may request additional information from the authority referred to in paragraph 4.c for the purposes of applying paragraph 5.c and shall not disclose it to the service provider without that authority's consent; and
    - ii shall promptly inform the authority referred to in paragraph 4.c if the service provider has been instructed not to disclose the subscriber information and give the reasons for doing so.

- e A Party shall designate a single authority to receive notification under paragraph 5.a and perform the actions described in paragraphs 5.b, 5.c and 5.d. The Party shall, at the time when notification to the Secretary General of the Council of Europe under paragraph 5.a is first given, communicate to the Secretary General the contact information of that authority.
  - f The Secretary General of the Council of Europe shall set up and keep updated a register of the authorities designated by the Parties pursuant to paragraph 5.e and whether and under what circumstances they require notification pursuant to paragraph 5.a. Each Party shall ensure that the details that it provides for the register are correct at all times.
- 6 If acceptable to the service provider, a Party may submit an order under paragraph 1 and supplemental information under paragraph 4 in electronic form. A Party may provide notification and additional information under paragraph 5 in electronic form. Appropriate levels of security and authentication may be required.
- 7 If a service provider informs the authority in paragraph 4.c that it will not disclose the subscriber information sought, or if it does not disclose subscriber information in response to the order under paragraph 1 within thirty days of receipt of the order or the timeframe stipulated in paragraph 4.d, whichever time period is longer, the competent authorities of the issuing Party may then seek to enforce the order only via Article 8 or other forms of mutual assistance. Parties may request that a service provider give a reason for refusing to disclose the subscriber information sought by the order.
- 8 A Party may, at the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, declare that an issuing Party shall seek disclosure of subscriber information from the service provider before seeking it under Article 8, unless the issuing Party provides a reasonable explanation for not having done so.
- 9 At the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance, or approval, a Party may:
- a reserve the right not to apply this article; or
  - b if disclosure of certain types of access numbers under this article would be inconsistent with the fundamental principles of its domestic legal system, reserve the right not to apply this article to such numbers.

Section 3 – Procedures enhancing international co-operation between authorities for the disclosure of stored computer data

Article 8 – Giving effect to orders from another Party for expedited production of subscriber information and traffic data

- 1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to empower its competent authorities to issue an order to be submitted as part of a request to another Party for the purpose of compelling a service provider in the requested Party's territory to produce specified and stored

- a subscriber information, and
- b traffic data

in that service provider's possession or control which is needed for the Party's specific criminal investigations or proceedings.

- 2 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to give effect to an order under paragraph 1 submitted by a requesting Party.
- 3 In its request, the requesting Party shall submit the order under paragraph 1, the supporting information and any special procedural instructions to the requested Party.

- a The order shall specify:

- i. the issuing authority and the date the order was issued;
- ii. a statement that the order is submitted pursuant to this Protocol;
- iii. the name and address of the service provider(s) to be served;
- iv. the offence(s) that is/are the subject of the criminal investigation or proceeding;
- v. the authority seeking the information or data, if not the issuing authority; and
- vi. a detailed description of the specific information or data sought.

- b The supporting information, provided for the purpose of assisting the requested Party to give effect to the order and which shall not be disclosed to the service provider without the consent of the requesting Party, shall specify:

- i the domestic legal grounds that empower the authority to issue the order;
- ii the legal provisions and applicable penalties for the offence(s) being investigated or prosecuted;
- iii the reason why the requesting Party believes that the service provider is in possession or control of the data;
- iv a summary of the facts related to the investigation or proceeding;
- v the relevance of the information or data to the investigation or proceeding;
- vi contact information of an authority or authorities that may provide further information;

- vii whether preservation of the information or data has already been sought, including the date of preservation and any applicable reference number; and
    - viii whether the information or data have already been sought by other means, and, if so, in what manner.
  - c The requesting Party may request that the requested Party carry out special procedural instructions.
- 4 A Party may declare at the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, and at any other time, that additional supporting information is required to give effect to orders under paragraph 1.
- 5 The requested Party shall accept requests in electronic form. It may require appropriate levels of security and authentication before accepting the request.
- 6
  - a The requested Party, from the date of receipt of all the information specified in paragraphs 3 and 4, shall make reasonable efforts to serve the service provider within forty-five days, if not sooner, and shall order a return of requested information or data no later than:
    - i twenty days for subscriber information;and
  - ii forty-five days for traffic data.
- b The requested Party shall provide for the transmission of the produced information or data to the requesting Party without undue delay.
- 7 If the requested Party cannot comply with the instructions under paragraph 3.c in the manner requested, it shall promptly inform the requesting Party, and, if applicable, specify any conditions under which it could comply, following which the requesting Party shall determine whether the request should nevertheless be executed.
- 8 The requested Party may refuse to execute a request on the grounds established in Article 25, paragraph 4, or Article 27, paragraph 4, of the Convention or may impose conditions it considers necessary to permit execution of the request. The requested Party may postpone execution of requests for reasons established under Article 27, paragraph 5, of the Convention. The requested Party shall notify the requesting Party as soon as practicable of the refusal, conditions, or postponement. The requested Party shall also notify the requesting Party of other circumstances that are likely to delay execution of the request significantly. Article 28, paragraph 2.b, of the Convention shall apply to this article.
- 9
  - a If the requesting Party cannot comply with a condition imposed by the requested Party under paragraph 8, it shall promptly inform the requested Party. The requested Party shall then determine if the information or material should nevertheless be provided.

- b If the requesting Party accepts the condition, it shall be bound by it. The requested Party that supplies information or material subject to such a condition may require the requesting Party to explain in relation to that condition the use made of such information or material.
- 10 Each Party shall, at the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, communicate to the Secretary General of the Council of Europe and keep up to date the contact information of the authorities designated:
- a to submit an order under this article; and
  - b to receive an order under this article.
- 11 A Party may, at the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, declare that it requires that requests by other Parties under this article be submitted to it by the central authority of the requesting Party, or by such other authority as mutually determined between the Parties concerned.
- 12 The Secretary General of the Council of Europe shall set up and keep updated a register of authorities designated by the Parties under paragraph 10. Each Party shall ensure that the details that it has provided for the register are correct at all times.
- 13 At the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance, or approval, a Party may reserve the right not to apply this article to traffic data.

Article 9 – Expedited disclosure of stored computer data in an emergency

- 1 a Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary, in an emergency, for its point of contact for the 24/7 Network referenced in Article 35 of the Convention (“point of contact”) to transmit a request to and receive a request from a point of contact in another Party seeking immediate assistance in obtaining from a service provider in the territory of that Party the expedited disclosure of specified, stored computer data in that service provider’s possession or control, without a request for mutual assistance.
- b A Party may, at the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, declare that it will not execute requests under paragraph 1.a seeking only the disclosure of subscriber information.
- 2 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to enable, pursuant to paragraph 1:
- a its authorities to seek data from a service provider in its territory following a request under paragraph 1;
  - b a service provider in its territory to disclose the requested data to its authorities in response to a request under paragraph 2.a; and
  - c its authorities to provide the requested data to the requesting Party.

- 3 The request under paragraph 1 shall specify:
- a the competent authority seeking the data and date on which the request was issued;
  - b a statement that the request is issued pursuant to this Protocol;
  - c the name and address of the service provider(s) in possession or control of the data sought;
  - d the offence(s) that is/are the subject of the criminal investigation or proceeding and a reference to its legal provisions and applicable penalties;
  - e sufficient facts to demonstrate that there is an emergency and how the data sought relate to it;
  - f a detailed description of the data sought;
  - g any special procedural instructions; and
  - h any other information that may assist in obtaining disclosure of the requested data.
- 4 The requested Party shall accept a request in electronic form. A Party may also accept a request transmitted orally and may require confirmation in electronic form. It may require appropriate levels of security and authentication before accepting the request.
- 5 A Party may, at the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, declare that it requires requesting Parties, following the execution of the request, to submit the request and any supplemental information transmitted in support thereof, in a format and through such channel, which may include mutual assistance, as specified by the requested Party.
- 6 The requested Party shall inform the requesting Party of its determination on the request under paragraph 1 on a rapidly expedited basis and, if applicable, shall specify any conditions under which it would provide the data and any other forms of co-operation that may be available.
- 7 a If a requesting Party cannot comply with a condition imposed by the requested Party under paragraph 6, it shall promptly inform the requested Party. The requested Party shall then determine whether the information or material should nevertheless be provided. If the requesting Party accepts the condition, it shall be bound by it.
- b The requested Party that supplies information or material subject to such a condition may require the requesting Party to explain in relation to that condition the use made of such information or material.

Section 4 – Procedures pertaining to emergency mutual assistance

Article 10 – Emergency mutual assistance

- 1 Each Party may seek mutual assistance on a rapidly expedited basis where it is of the view that an emergency exists. A request under this article shall include, in addition to the other contents required, a description of the facts that demonstrate that there is an emergency and how the assistance sought relates to it.
- 2 A requested Party shall accept such a request in electronic form. It may require appropriate levels of security and authentication before accepting the request.
- 3 The requested Party may seek, on a rapidly expedited basis, supplemental information in order to evaluate the request. The requesting Party shall provide such supplemental information on a rapidly expedited basis.
- 4 Once satisfied that an emergency exists and the other requirements for mutual assistance have been satisfied, the requested Party shall respond to the request on a rapidly expedited basis.
- 5 Each Party shall ensure that a person from its central authority or other authorities responsible for responding to mutual assistance requests is available on a twenty-four hour, seven-day-a-week basis for the purpose of responding to a request under this article.
- 6 The central authority or other authorities responsible for mutual assistance of the requesting and requested Parties may mutually determine that the results of the execution of a request under this article, or an advance copy thereof, may be provided to the requesting Party through a channel other than that used for the request.
- 7 Where there is no mutual assistance treaty or arrangement on the basis of uniform or reciprocal legislation in force between the requesting and requested Parties, Article 27, paragraphs 2.b and 3 to 8, and Article 28, paragraphs 2 to 4, of the Convention shall apply to this article.
- 8 Where such a treaty or arrangement exists, this article shall be supplemented by the provisions of such treaty or arrangement unless the Parties concerned mutually determine to apply any or all of the provisions of the Convention referred to in paragraph 7 of this article, in lieu thereof.
- 9 Each Party may, at the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, declare that requests may also be sent directly to its judicial authorities, or through the channels of the International Criminal Police Organization (INTERPOL) or to its 24/7 point of contact established under Article 35 of the Convention. In any such cases, a copy shall be sent at the same time to the central authority of the requested Party through the central authority of the requesting Party. Where a request is sent directly to a judicial authority of the requested Party and that authority is not competent to deal with the request, it shall refer the request to the competent national authority and inform the requesting Party directly that it has done so.

Section 5 – Procedures pertaining to international co-operation in the absence of applicable international agreements

Article 11 – Video conferencing

- 1 A requesting Party may request, and the requested Party may permit, testimony and statements to be taken from a witness or expert by video conference. The requesting Party and the requested Party shall consult in order to facilitate resolution of any issues that may arise with regard to the execution of the request, including, as applicable: which Party shall preside; the authorities and persons that shall be present; whether one or both Parties shall administer particular oaths, warnings or give instructions to the witness or expert; the manner of questioning the witness or expert; the manner in which the rights of the witness or expert shall be duly ensured; the treatment of claims of privilege or immunity; the treatment of objections to questions or responses; and whether one or both Parties shall provide translation, interpretation and transcription services.
- 2
  - a The central authorities of the requested and requesting Parties shall communicate directly with each other for the purposes of this article. A requested Party may accept a request in electronic form. It may require appropriate levels of security and authentication before accepting the request.
  - b The requested Party shall inform the requesting Party of the reasons for not executing or for delaying the execution of the request. Article 27, paragraph 8, of the Convention applies to this article. Without prejudice to any other condition a requested Party may impose in accordance with this article, Article 28, paragraphs 2 to 4, of the Convention apply to this article.
- 3 A requested Party providing assistance under this article shall endeavour to obtain the presence of the person whose testimony or statement is sought. Where appropriate the requested Party may, to the extent possible under its law, take the necessary measures to compel a witness or expert to appear in the requested Party at a set time and location.
- 4 The procedures relating to the conduct of the video conference specified by the requesting Party shall be followed, except where incompatible with the domestic law of the requested Party. In case of incompatibility, or to the extent that the procedure has not been specified by the requesting Party, the requested Party shall apply the procedure under its domestic law unless otherwise mutually determined by the requesting and requested Parties.
- 5 Without prejudice to any jurisdiction under the domestic law of the requesting Party, where in the course of the video conference, the witness or expert:
  - a makes an intentionally false statement when the requested Party has, in accordance with the domestic law of the requested Party, obliged such person to testify truthfully;

- b refuses to testify when the requested Party has, in accordance with the domestic law of the requested Party, obliged such person to testify; or
- c commits other misconduct that is prohibited by the domestic law of the requested Party in the course of such proceedings;

the person shall be sanctionable in the requested Party in the same manner as if such act had been committed in the course of its domestic proceedings.

- 6 a Unless otherwise mutually determined between the requesting Party and the requested Party, the requested Party shall bear all costs related to the execution of a request under this article, except:
  - i the fees of an expert witness;
  - ii the costs of translation, interpretation and transcription; and
  - iii costs of an extraordinary nature.
- b If the execution of a request would impose costs of an extraordinary nature, the requesting Party and the requested Party shall consult each other in order to determine the conditions under which the request may be executed.

- 7 Where mutually agreed upon by the requesting Party and the requested Party:
  - a the provisions of this article may be applied for the purposes of carrying out audio conferences;
  - b video conferencing technology may be used for purposes, or for hearings, other than those described in paragraph 1, including for the purposes of identifying persons or objects.
- 8 Where a requested Party chooses to permit the hearing of a suspect or accused person, it may require particular conditions and safeguards with respect to the taking of testimony or a statement from, or providing notifications or applying procedural measures to, such person.

Article 12 – Joint investigation teams and joint investigations

- 1 By mutual agreement, the competent authorities of two or more Parties may establish and operate a joint investigation team in their territories to facilitate criminal investigations or proceedings, where enhanced coordination is deemed to be of particular utility. The competent authorities shall be determined by the respective Parties concerned.
- 2 The procedures and conditions governing the operation of joint investigation teams, such as their specific purposes; composition; functions; duration and any extension periods; location; organisation; terms of gathering, transmitting and using information or evidence; terms of confidentiality; and terms for the involvement of the participating authorities of a Party in investigative activities taking place in another Party's territory, shall be as agreed between those competent authorities.

- 3 A Party may declare at the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance, or approval that its central authority must be a signatory to or otherwise concur in the agreement establishing the team.
- 4 Those competent and participating authorities shall communicate directly, except that Parties may mutually determine other appropriate channels of communication where exceptional circumstances require more central coordination.
- 5 Where investigative measures need to be taken in the territory of one of the Parties concerned, participating authorities from that Party may request their own authorities to take those measures without the other Parties having to submit a request for mutual assistance. Those measures shall be carried out by that Party's authorities in its territory under the conditions that apply under domestic law in a national investigation.
- 6 Use of information or evidence provided by the participating authorities of one Party to participating authorities of other Parties concerned may be refused or restricted in the manner set forth in the agreement described in paragraphs 1 and 2. If that agreement does not set forth terms for refusing or restricting use, the Parties may use the information or evidence provided:
  - a for the purposes for which the agreement has been entered into;
  - b for detecting, investigating and prosecuting criminal offences other than those for which the agreement was entered into, subject to the prior consent of the authorities providing the information or evidence. However, consent shall not be required where fundamental legal principles of the Party using the information or evidence require that it disclose the information or evidence to protect the rights of an accused person in criminal proceedings. In that case, those authorities shall notify the authorities that provided the information or evidence without undue delay; or
  - c to prevent an emergency. In that case, the participating authorities that received the information or evidence shall notify without undue delay the participating authorities that provided the information or evidence, unless mutually determined otherwise.
- 7 In the absence of an agreement described in paragraphs 1 and 2, joint investigations may be undertaken under mutually agreed terms on a case-by-case basis. This paragraph applies whether or not there is a mutual assistance treaty or arrangement on the basis of uniform or reciprocal legislation in force between the Parties concerned.

Chapter III – Conditions and safeguards

Article 13 – Conditions and safeguards

In accordance with Article 15 of the Convention, each Party shall ensure that the establishment, implementation and application of the powers and procedures provided for in this Protocol are subject to conditions and safeguards provided for under its domestic law, which shall provide for the adequate protection of human rights and liberties.

Article 14 – Protection of personal data

1 Scope

- a Except as otherwise provided in paragraphs 1.b and c, each Party shall process the personal data that it receives under this Protocol in accordance with paragraphs 2 to 15 of this article.
- b If, at the time of receipt of personal data under this Protocol, both the transferring Party and the receiving Party are mutually bound by an international agreement establishing a comprehensive framework between those Parties for the protection of personal data, which is applicable to the transfer of personal data for the purpose of the prevention, detection, investigation and prosecution of criminal offences, and which provides that the processing of personal data under that agreement complies with the requirements of the data protection legislation of the Parties concerned, the terms of such agreement shall apply, for the measures falling within the scope of such agreement, to personal data received under this Protocol in lieu of paragraphs 2 to 15, unless otherwise agreed between the Parties concerned.
- c If the transferring Party and the receiving Party are not mutually bound under an agreement described in paragraph 1.b, they may mutually determine that the transfer of personal data under this Protocol may take place on the basis of other agreements or arrangements between the Parties concerned in lieu of paragraphs 2 to 15.
- d Each Party shall consider that the processing of personal data pursuant to paragraphs 1.a and 1.b meets the requirements of its personal data protection legal framework for international transfers of personal data, and no further authorisation for transfer shall be required under that legal framework. A Party may only refuse or prevent data transfers to another Party under this Protocol for reasons of data protection under the conditions set out in paragraph 15 when paragraph 1.a applies; or under the terms of an agreement or arrangement referred to in paragraphs 1.b or c, when one of those paragraphs applies.
- e Nothing in this article shall prevent a Party from applying stronger safeguards to the processing by its own authorities of personal data received under this Protocol.

2 Purpose and use

- a The Party that has received personal data shall process them for the purposes described in Article 2. It shall not further process the personal data for an incompatible purpose, and it shall not further process the data when this is not permitted under its domestic legal framework. This article shall not prejudice the ability of the transferring Party to impose additional conditions pursuant to this Protocol in a specific case, however, such conditions shall not include generic data protection conditions.

- b The receiving Party shall ensure under its domestic legal framework that personal data sought and processed are relevant to and not excessive in relation to the purposes of such processing.

3 Quality and integrity

Each Party shall take reasonable steps to ensure that personal data are maintained with such accuracy and completeness and are as up to date as is necessary and appropriate for the lawful processing of the personal data, having regard to the purposes for which they are processed.

4 Sensitive data

Processing by a Party of personal data revealing racial or ethnic origin, political opinions or religious or other beliefs, or trade union membership; genetic data; biometric data considered sensitive in view of the risks involved; or personal data concerning health or sexual life; shall only take place under appropriate safeguards to guard against the risk of unwarranted prejudicial impact from the use of such data, in particular against unlawful discrimination.

5 Retention periods

Each Party shall retain the personal data only for as long as necessary and appropriate in view of the purposes of processing the data pursuant to paragraph 2. In order to meet this obligation, it shall provide in its domestic legal framework for specific retention periods or periodic review of the need for further retention of the data.

6 Automated decisions

Decisions producing a significant adverse effect concerning the relevant interests of the individual to whom the personal data relate may not be based solely on automated processing of personal data, unless authorised under domestic law and with appropriate safeguards that include the possibility to obtain human intervention.

7 Data security and security incidents

- a Each Party shall ensure that it has in place appropriate technological, physical and organisational measures for the protection of personal data, in particular against loss or accidental or unauthorised access, disclosure, alteration or destruction ("security incident").
- b Upon discovery of a security incident in which there is a significant risk of physical or nonphysical harm to individuals or to the other Party, the receiving Party shall promptly assess the likelihood and scale thereof and shall promptly take appropriate action to mitigate such harm. Such action shall include notification to the transferring authority or, for purposes of Chapter II, section 2, the authority or authorities designated pursuant to paragraph 7.c. However, notification may include appropriate restrictions as to the further transmission of the notification; it may be delayed or omitted when such notification may endanger national security, or delayed when such

notification may endanger measures to protect public safety. Such action shall also include notification to the individual concerned, unless the Party has taken appropriate measures so that there is no longer a significant risk. Notification to the individual may be delayed or omitted under the conditions set out in paragraph 12.a.i. The notified Party may request consultation and additional information concerning the incident and the response thereto.

- c Each Party shall, at the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, communicate to the Secretary General of the Council of Europe the authority or authorities to be notified under paragraph 7.b for the purposes of Chapter II, section 2; the information provided may subsequently be modified.

8 Maintaining records

Each Party shall maintain records or have other appropriate means to demonstrate how an individual's personal data are accessed, used and disclosed in a specific case.

9 Onward sharing within a Party

- a When an authority of a Party provides personal data received initially under this Protocol to another authority of that Party, that other authority shall process it in accordance with this article, subject to paragraph 9.b.
- b Notwithstanding paragraph 9.a, a Party that has made a reservation under Article 17 may provide personal data it has received to its constituent States or similar territorial entities provided the Party has in place measures in order that the receiving authorities continue to effectively protect the data by providing for a level of protection of the data comparable to that afforded by this article.
- c In case of indications of improper implementation of this paragraph, the transferring Party may request consultation and relevant information about those indications.

10 Onward transfer to another State or international organisation

- a The receiving Party may transfer the personal data to another State or international organisation only with the prior authorisation of the transferring authority or, for purposes of Chapter II, section 2, the authority or authorities designated pursuant to paragraph 10.b.
- b Each Party shall, at the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, communicate to the Secretary General of the Council of Europe the authority or authorities to provide authorisation for purposes of Chapter II, section 2; the information provided may subsequently be modified.

11 Transparency and notice

- a Each Party shall provide notice through the publication of general notices, or through personal notice to the individual whose personal data have been collected, with regard to:
  - i the legal basis for and the purpose(s) of processing;
  - ii any retention or review periods pursuant to paragraph 5, as applicable;
  - iii recipients or categories of recipients to whom such data are disclosed; and
  - iv access, rectification and redress available.
- b A Party may subject any personal notice requirement to reasonable restrictions under its domestic legal framework pursuant to the conditions set forth in paragraph 12.a.i.
- c Where the transferring Party's domestic legal framework requires giving personal notice to the individual whose data have been provided to another Party, the transferring Party shall take measures so that the other Party is informed at the time of transfer regarding this requirement and appropriate contact information. The personal notice shall not be given if the other Party has requested that the provision of the data be kept confidential, where the conditions for restrictions as set out in paragraph 12.a.i apply. Once these restrictions no longer apply and the personal notice can be provided, the other Party shall take measures so that the transferring Party is informed. If it has not yet been informed, the transferring Party is entitled to make requests to the receiving Party which will inform the transferring Party whether to maintain the restriction.

12 Access and rectification

- a Each Party shall ensure that any individual, whose personal data have been received under this Protocol is entitled to seek and obtain, in accordance with processes established in its domestic legal framework and without undue delay:
  - i a written or electronic copy of the documentation kept on that individual containing the individual's personal data and available information indicating the legal basis for and purposes of the processing, retention periods and recipients or categories of recipients of the data ("access"), as well as information regarding available options for redress; provided that access in a particular case may be subject to the application of proportionate restrictions permitted under its domestic legal framework, needed, at the time of adjudication, to protect the rights and freedoms of others or important objectives of general public interest and that give due regard to the legitimate interests of the individual concerned;

- ii rectification when the individual's personal data are inaccurate or have been improperly processed; rectification shall include – as appropriate and reasonable considering the grounds for rectification and the particular context of processing – correction, supplementation, erasure or anonymisation, restriction of processing, or blocking.

- b If access or rectification is denied or restricted, the Party shall provide to the individual, in written form which may be provided electronically, without undue delay, a response informing that individual of the denial or restriction. It shall provide the grounds for such denial or restriction and provide information about available options for redress. Any expense incurred in obtaining access should be limited to what is reasonable and not excessive.

13 Judicial and non-judicial remedies

Each Party shall have in place effective judicial and non-judicial remedies to provide redress for violations of this article.

14 Oversight

Each Party shall have in place one or more public authorities that exercise, alone or cumulatively, independent and effective oversight functions and powers with respect to the measures set forth in this article. The functions and powers of these authorities acting alone or cumulatively shall include investigation powers, the power to act upon complaints and the ability to take corrective action.

15 Consultation and suspension

A Party may suspend the transfer of personal data to another Party if it has substantial evidence that the other Party is in systematic or material breach of the terms of this article or that a material breach is imminent. It shall not suspend transfers without reasonable notice, and not until after the Parties concerned have engaged in a reasonable period of consultation without reaching a resolution. However, a Party may provisionally suspend transfers in the event of a systematic or material breach that poses a significant and imminent risk to the life or safety of, or substantial reputational or monetary harm to, a natural person, in which case it shall notify and commence consultations with the other Party immediately thereafter. If the consultation has not led to a resolution, the other Party may reciprocally suspend transfers if it has substantial evidence that suspension by the suspending Party was contrary to the terms of this paragraph. The suspending Party shall lift the suspension as soon as the breach justifying the suspension has been remedied; any reciprocal suspension shall be lifted at that time. Any personal data transferred prior to suspension shall continue to be treated in accordance with this Protocol.

Chapter IV – Final provisions

Article 15 – Effects of this Protocol

- 1 a Article 39, paragraph 2, of the Convention shall apply to this Protocol.
  - b With respect to Parties that are members of the European Union, those Parties may, in their mutual relations, apply European Union law governing the matters dealt with in this Protocol.
  - c Paragraph 1.b does not affect the full application of this Protocol between Parties that are members of the European Union and other Parties.
- 2 Article 39, paragraph 3, of the Convention shall apply to this Protocol.

Article 16 – Signature and entry into force

- 1 This Protocol shall be open for signature by Parties to the Convention, which may express their consent to be bound by either:
  - a signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or
  - b signature subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval.
- 2 Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.
- 3 This Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which five Parties to the Convention have expressed their consent to be bound by this Protocol, in accordance with the provisions of paragraphs 1 and 2 of this article.
- 4 In respect of any Party to the Convention which subsequently expresses its consent to be bound by this Protocol, this Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which the Party has expressed its consent to be bound by this Protocol, in accordance with the provisions of paragraphs 1 and 2 of this article.

Article 17 – Federal clause

- 1 A federal State may reserve the right to assume obligations under this Protocol consistent with its fundamental principles governing the relationship between its central government and constituent States or other similar territorial entities, provided that:
  - a this Protocol shall apply to the central government of the federal State;
  - b such a reservation shall not affect obligations to provide for the co-operation sought by other Parties in accordance with the provisions of Chapter II; and

- c the provisions of Article 13 shall apply to the federal State's constituent States or other similar territorial entities.
- 2 Another Party may prevent authorities, providers or entities in its territory from co-operating in response to a request or order submitted directly by the constituent State or other similar territorial entity of a federal State that has made a reservation under paragraph 1, unless that federal State notifies the Secretary General of the Council of Europe that a constituent State or other similar territorial entity applies the obligations of this Protocol applicable to that federal State. The Secretary General of the Council of Europe shall set up and keep updated a register of such notifications.
  - 3 Another Party shall not prevent authorities, providers, or entities in its territory from co-operating with a constituent State or other similar territorial entity on the grounds of a reservation under paragraph 1, if an order or request has been submitted via the central government or a joint investigation team agreement under Article 12 is entered into with the participation of the central government. In such situations, the central government shall provide for the fulfilment of the applicable obligations of this Protocol, provided that, with respect to the protection of personal data provided to constituent States or similar territorial entities, only the terms of Article 14, paragraph 9, or, where applicable, the terms of an agreement or arrangement described in Article 14, paragraphs 1.b or 1.c, shall apply.
  - 4 With regard to the provisions of this Protocol, the application of which comes under the jurisdiction of constituent States or other similar territorial entities that are not obliged by the constitutional system of the federation to take legislative measures, the central government shall inform the competent authorities of such States of the said provisions with its favourable opinion, encouraging them to take appropriate action to give them effect.

Article 18 – Territorial application

- 1 This Protocol shall apply to the territory or territories specified in a declaration made by a Party under Article 38, paragraphs 1 or 2, of the Convention to the extent that such declaration has not been withdrawn under Article 38, paragraph 3.
- 2 A Party may, at the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, declare that this Protocol shall not apply to one or more territories specified in the Party's declaration under Article 38, paragraphs 1 and/or 2, of the Convention.
- 3 A declaration under paragraph 2 of this article may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 19 – Reservations and declarations

- 1 By a written notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe, any Party to the Convention may, at the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, declare that it avails

itself of the reservation(s) provided for in Article 7, paragraphs 9.a and 9.b, Article 8, paragraph 13, and Article 17 of this Protocol. No other reservations may be made.

- 2 By a written notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe, any Party to the Convention may, at the time of signature of this Protocol or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, make the declaration(s) identified in Article 7, paragraphs 2.b and 8; Article 8, paragraph 11; Article 9, paragraphs 1.b and 5; Article 10, paragraph 9; Article 12, paragraph 3; and Article 18, paragraph 2, of this Protocol.
- 3 By a written notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe, any Party to the Convention shall make any declaration(s), notifications or communications identified in Article 7, paragraphs 5.a and 5.e; Article 8, paragraphs 4, 10.a and 10.b; Article 14, paragraphs 7.c and 10.b; and Article 17, paragraph 2, of this Protocol according to the terms specified therein.

Article 20 – Status and withdrawal of reservations

- 1 A Party that has made a reservation in accordance with Article 19, paragraph 1, shall withdraw such reservation, in whole or in part, as soon as circumstances so permit. Such withdrawal shall take effect on the date of receipt of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. If the notification states that the withdrawal of a reservation is to take effect on a date specified therein, and such date is later than the date on which the notification is received by the Secretary General, the withdrawal shall take effect on this later date.
- 2 The Secretary General of the Council of Europe may periodically enquire of Parties that have made one or more reservations in accordance with Article 19, paragraph 1, as to the prospects for withdrawing such reservation(s).

Article 21 – Amendments

- 1 Amendments to this Protocol may be proposed by any Party to this Protocol and shall be communicated by the Secretary General of the Council of Europe, to the member States of the Council of Europe and to the Parties and signatories to the Convention as well as to any State which has been invited to accede to the Convention.
- 2 Any amendment proposed by a Party shall be communicated to the European Committee on Crime Problems (CDPC), which shall submit to the Committee of Ministers its opinion on that proposed amendment.
- 3 The Committee of Ministers shall consider the proposed amendment and the opinion submitted by the CDPC and, following consultation with the Parties to the Convention, may adopt the amendment.
- 4 The text of any amendment adopted by the Committee of Ministers in accordance with paragraph 3 shall be forwarded to the Parties to this Protocol for acceptance.
- 5 Any amendment adopted in accordance with paragraph 3 shall come into force on the thirtieth day after all Parties to this Protocol have informed the Secretary General of their acceptance thereof.

Article 22 – Settlement of disputes

Article 45 of the Convention shall apply to this Protocol.

Article 23 – Consultations of the Parties and assessment of implementation

- 1 Article 46 of the Convention shall apply to this Protocol.
- 2 Parties shall periodically assess the effective use and implementation of the provisions of this Protocol. Article 2 of the Cybercrime Convention Committee Rules of Procedure as revised on 16 October 2020 shall apply *mutatis mutandis*. The Parties shall initially review and may modify by consensus the procedures of that article as they apply to this Protocol five years after the entry into force of this Protocol.
- 3 The review of Article 14 shall commence once ten Parties to the Convention have expressed their consent to be bound by this Protocol.

Article 24 – Denunciation

- 1 Any Party may, at any time, denounce this Protocol by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.
- 2 Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.
- 3 Denunciation of the Convention by a Party to this Protocol constitutes denunciation of this Protocol.
- 4 Information or evidence transferred prior to the effective date of denunciation shall continue to be treated in accordance with this Protocol.

Article 25 – Notification

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, the Parties and signatories to the Convention, and any State which has been invited to accede to the Convention of:

- a any signature;
- b the deposit of any instrument of ratification, acceptance or approval;
- c any date of entry into force of this Protocol in accordance with Article 16, paragraphs 3 and 4;
- d any declarations or reservations made in accordance with Article 19 or withdrawal of reservations made in accordance with Article 20;
- e any other act, notification or communication relating to this Protocol.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Protocol.

Done at Strasbourg on the 12th day of May 2022, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to the Parties and Signatories to the Convention, and to any State which has been invited to accede to the Convention.

**Други додатни протокол
уз Конвенцију о високотехнолошком криминалу
о појачаној сарадњи и откривању електронских доказа**

Преамбула

Државе чланице Савета Европе и друге државе потписнице Конвенције о високотехнолошком криминалу (ЕТС бр. 185; у даљем тексту: Конвенција), која је отворена за потписивање у Будимпешти 23. новембра 2001, потписнице овог протокола,

Имајући на уму домет и утицај Конвенције у свим регионима света;

Подсећајући да је Конвенција већ допуњена Додатним протоколом о инкриминацији радњи расистичке и ксенофобичне природе учињених преко рачунарских система (ЕТС бр. 189), који је отворен за потписивање у Стразбуру 23. јануара 2003. (у даљем тексту: Први Додатни протокол), међу странама уговорницама тог протокола,

Узимајући у обзир постојеће уговоре Савета Европе о сарадњи у кривичним стварима, као и друге споразуме и уговоре о сарадњи у кривичним стварима међу државама уговорницама Конвенције;

Имајући такође на уму Конвенцију о заштити лица у односу на аутоматску обраду личних података (ЕТС бр. 108), измењену и допуњену Протоколом ЕТС бр. 223, која је отворена за потписивање у Стразбуру 10. октобра 2018. и којој свака држава може бити позвана да приступи;

Уочавајући све веће коришћење информационе и комуникационе технологије, укључујући интернет услуге, као и све израженији високотехнолошки криминал, који представља претњу демократији и владавини права, и који многе државе такође сматрају претњом људским правима;

Уочавајући такође све већи број жртава високотехнолошког криминала и важност остваривања правде за те жртве;

Подсећајући да владе сносе одговорност да заштите друштво и појединца од криминала не само офлајн него и онлајн, између осталог и кроз делотворну кривичноправну истрагу и гоњење;

Свесне да се докази кривичних дела све више чувају у електронском облику на рачунарским системима у страним или непознатим јурисдикцијама или у више јурисдикција истовремено, и уверене да су потребне додатне мере како би се законито прибављали такви докази да би се омогућио делотворан кривичноправни одговор и да би се подржала владавина права;

Уочавајући да постоји потреба за појачаном и ефикаснијом сарадњом између држава и приватног сектора и да је у том контексту неопходна већа јасноћа или правна сигурност за пружаоце услуга и друге субјекте у погледу околности у којима они могу одговорити на непосредне захтеве кривичноправних органа у другим странама уговорницама да им открију електронске податке;

Тежећи, стога, даљем јачању сарадње у погледу високотехнолошког криминала и прикупљања доказа у електронском облику за свако кривично дело у циљу вођења конкретних кривичноправних истрага или поступака помоћу додатних алата које омогућују делотворнија узајамна помоћ и други облици сарадње међу надлежним органима; сарадња у ванредним ситуацијама, као и непосредна сарадња између надлежних органа и пружалаца услуга и других субјеката који поседују или контролишу релевантне информације;

Уверене да делотворној прекограничној сарадњи у кривичноправне сврхе, укључујући сарадњу између јавног и приватног сектора, доприносе делотворни услови и механизми заштите људских права и основних слобода;

Уочавајући да се прикупљање електронских доказа за потребе кривичноправних истрага често односи на личне податке и захтев многих страна уговорница да се заштите приватност и лични подаци како би те стране уговорнице испуниле своје уставне и међународне обавезе; и

Свесне потребе да се осигура да делотворне кривичноправне мере у вези са високотехнолошким криминалом и прикупљањем доказа у електронском облику подлежу условима и ограничењима који обезбеђују додатну заштиту људских права и основних слобода, укључујући права која проистичу из обавеза које су државе преузеле на основу важећих међународноправних инструмената заштите људских права, као што су Конвенција за заштиту људских права и основних слобода Савета Европе, из 1950, Међународни пакт о грађанским и политичким правима Уједињених нација, из 1966. године, Афричка повеља о људским и народним правима, из 1986, Америчка конвенција о људским правима, из 1969. и други међународни уговори за заштиту људских права;

Договориле су се о следећем:

Глава I: Опште одредбе

Члан 1. Сврха

Сврха овог протокола јесте да допуни:

- а) Конвенцију, чије су потписнице државе уговорнице овог протокола; и
- б) Први додатни протокол међу странама уговорницама овог протокола које су истовремено и потписнице Првог протокола.

Члан 2. Поље примене

1. Осим ако у овом тексту није другачије утврђено, мере описане у овом протоколу примењују се:
  - а) Међу странама уговорницама Конвенције које су потписнице овог протокола, на конкретне кривичне истраге или поступке који се односе на кривична дела у вези с рачунарским системима и подацима, и на прикупљање доказа о кривичним делима у електронском облику; и
  - б) Међу странама уговорницама Првог додатног протокола које су потписнице овог протокола, на конкретне кривичне истраге или поступке који се односе на кривична дела утврђена у складу са Првим протоколом.
2. Страна уговорница доноси законодавне и друге мере које су потребне да изврши обавезе утврђене овим протоколом.

Члан 3. Дефиниције

1. Дефиниције утврђене у члановима 1. и 18, став 3. Конвенције примењују се и у овом протоколу.
2. У смислу овог протокола, примењују се следеће додатне дефиниције:
  - а) „Централни орган” – означава орган или органе одређене на основу уговора о узајамној помоћи или споразума на основу једнообразног или реципрочног законодавства на снази међу странама уговорницама о којима је реч или, ако таквог органа нема, орган или органе које именује страна уговорница у складу са чланом 27. став 2а) Конвенције;
  - б) „Надлежни орган” – означава судски, управни или други орган задужен за спровођење закона који је на основу унутрашњег права овлашћен да нареди, овласти или спроведе извршење мера према овом протоколу за сврху прикупљања или предочавања доказа у односу на конкретне кривичноправне истраге или поступке;
  - ц) „Ванредна ситуација” – означава ситуацију у којој постоји знатна и непосредна опасност по живот или безбедност било ког физичког лица;
  - д) „Лични подаци” – означава информације које се односе на идентификовано физичко лице или физичко лице које се може идентификовати;
  - е) „Страна која преноси податке” – означава страну која преноси податке у одговор на захтев или као део заједничког истражног тима, или у смислу Главе II, Одељак 2. овог протокола, страна на чијој је територији смештен пружалац услуге или правно лице које пружа услугу регистрације имена домена.

Члан 4. Језик

1. Захтеви, налози и пратеће информације достављају се страни уговорници на језику који је прихватљив за страну којој су упућени или страни уговорници која је обавештена у складу са чланом 7. став 5. или се уз њих прилаже превод на такав језик.
2. Налози према члану 7. и захтеви према члану 6., као и све пратеће информације, треба да буду:
  - а) достављени на језику друге стране уговорнице у којој пружалац услуге или правно лице прихвата упоредиви домаћи поступак;
  - б) достављени на другом језику који је прихватљив за пружаоца услуга или правно лице; или
  - ц) пропраћени преводом на један од језика из става 2. тач. а) или б). овог члана

1.2 Глава II: Мере за појачану сарадњу

Одељак 1. – Општа начела која се примењују на Главу II

Члан 5. Општа начела која се примењују на Главу II

1. Стране уговорнице сарађују у најширем могућем обиму у складу са одредбама ове главе.
2. Одељак 2. ове главе састоји се од чланова 6. и 7. У њему се утврђују поступци за јачање непосредне сарадње са пружаоцима услуга и субјектима на територији друге стране уговорнице. Одељак 2. примењује се без обзира да ли постоји важећи уговор или споразум о узајамној помоћи на основу једнообразног или реципрочног права међу странама уговорницама о којима је реч.
3. Одељак 3. ове главе састоји се од чланова 8. и 9. У њему су утврђени поступци за јачање међународне сарадње између органа надлежних за откривање сачуваних рачунарских података. Одељак 3. примењује се без обзира да ли постоји важећи уговор или споразум о узајамној помоћи на основу једнообразног или реципрочног права између стране молиље и замољене стране.
4. Одељак 4. ове главе састоји се од члана 10. Њиме се утврђују поступци који се примењују у случају хитне узајамне помоћи. Одељак 4. примењује се без обзира да ли постоји важећи уговор или споразум о узајамној помоћи на основу једнообразног или реципрочног права између стране молиље и замољене стране.

5. Одељак 5. ове главе састоји се од чланова 11. и 12. Одељак 5. примењује се онда када не постоји важећи уговор или споразум о узајамној помоћи на основу једнообразног или реципрочног права између стране молиље и замољене стране. Одредбе одељка 5. не примењују се онда када такав уговор или споразум постоји, осим у околностима утврђеним у члану 12. став 7. Међутим, стране уговорнице о којима је реч могу узајамно одлучити да примењују одредбе Одељка 5. уместо тог уговора или споразума, ако тај уговор или споразум то не забрањују.
6. Ако је, у складу са одредбама овог протокола, замољеној страни дозвољено да сарадњу услови постојањем двоструке кажњивости, тај услов се сматра испуњеним, без обзира да ли закони замољене стране то кривично дело сврставају у исту категорију кривичних дела или га означавају истим изразима којима га означава страна молиља, ако је понашање које чини основ кривичног дела за које се тражи узајамна помоћ означено као кривично дело и по њеним законима.
7. Одредбе ове главе не ограничавају сарадњу између страна уговорница, нити између страна уговорница и пружалаца услуга или других субјеката, кроз друге применљиве споразуме, аранжмане, праксу или деловање унутрашњег права.

Одељак 2. – Поступци за јачање непосредне сарадње са пружаоцима услуга и субјектима у другим странама уговорницама

Члан 6. – Захтев за информације о регистрацији назива домена

1. Страна уговорница доноси законодавне и друге мере које су потребне да овласти своје надлежне органе да, у сврху специфичних кривичноправних истрага или поступака, поднесу захтев да субјект који пружа услуге регистрације назива домена на територији друге стране уговорнице достави информације које тај субјект поседује или контролише како би се идентификовало или контактирало лице на које је домен регистрован (регистрант назива домена).
2. Страна уговорница доноси законодавне и друге мере које су потребне да дозволи субјекту на својој територији да открије такве информације у одговор на захтев из става 1, које подлежу разумним условима утврђеним унутрашњим правом.
3. Захтев из става 1. треба да садржи:
  - а) датум издавања, као и идентитет и податке за контакт надлежног органа који подноси захтев;
  - б) назив домена о коме се траже информације и подробен списак тражених информација, укључујући посебне елементе података;
  - ц) изјаву да се захтев подноси у складу са овим протоколом, да су те информације потребне због важности за одређену кривичну истрагу или поступак и да ће се те информације користити само за ту одређену кривичну истрагу или поступак; и
  - д) рок и начин откривања информација и друга посебна процесна упутства.
4. Ако је то прихватљиво субјекту, страна уговорница може доставити захтев из става 1. овог члана у електронском облику. Може се захтевати одговарајући ниво безбедности и потврђивања аутентичности.

5. Ако субјект из става 1. овог члана не сарађује, страна молила може захтевати да тај субјект наведе разлог због кога не открива тражене информације. Страна молила може тражити консултације са страном у којој се субјект налази да би се утврдило које су мере на располагању за прибављање тих информација.
6. Страна уговорница, приликом потписивања или приликом депоновања инструмената о потврђивању, прихватању или одобравању, или у било ком другом тренутку, доставља Генералном секретару Савета Европе назив органа који је одређен за вођење консултација из става 5. овог члана.
7. Генерални секретар Савета Европе успоставља Регистар надлежних органа, које одреде стране уговорнице сагласно ставу 6. овог члана и стара се о његовој ажурности. Страна уговорница се стара да подаци које је доставила за Регистар надлежних органа увек буду тачни.

Члан 7. Откривање података о претплатнику

1. Страна уговорница доноси законодавне и друге мере које су потребне да овласти своје надлежне органе да издају налог који се доставља непосредно пружаоцу услуга на територији друге стране уговорнице да открије одређене сачуване податке о претплатнику које поседује или контролише онда када су ти подаци неопходни за одређене кривичноправне истраге или поступке стране уговорнице која је издала налог.
2.
  - а) Страна уговорница доноси законодавне и друге мере које су потребне да пружалац услуга на њеној територији открије податке о претплатнику у одговор на налог из става 1. овог члана;
  - б) Приликом потписивања или депоновања инструмената о потврђивању, прихватању или одобравању страна уговорница може – у односу на налоге издате пружаоцима услуга на њеној територији – да сачини следећу изјаву: „Налог из члана 7, став 1. Протокола мора издати тужилац или други судски орган или тај налог мора бити издат под његовим надзором или под неким другим независним надзором”.
3. Налог из става 1. овог члана треба да садржи:
  - а) назив органа који издаје налог и датум издавања налога;
  - б) изјаву да се налог издаје у складу са овим протоколом;
  - ц) назив и адресу пружаоца услуга коме се налог доставља;
  - д) кривично дело које је предмет кривичне истраге или поступка;
  - е) назив органа који захтева одређене податке о претплатнику ако то није орган који издаје налог; и
  - ф) подробан опис тражених података о претплатнику.
4. Уз налог из става 1. овог члана достављају се следеће допунске информације:
  - а) унутрашњи правни основ за овлашћење органа да изда налог;

- б) законске одредбе и запрећене казне за дело које је предмет истраге или кривичног поступка;
  - ц) подаци за контакт органа коме пружалац услуге треба да достави податке о претплатнику и од кога може да тражи додатне информације или да му на неки други начин одговори;
  - д) рок и начин достављања података о претплатнику;
  - е) информације о томе да ли је већ тражена заштита тих података, укључујући датум заштите и сваки применљиви референтни број;
  - ф) сва посебна процесна упутства;
  - г) ако је то применљиво, изјаву о томе да је у складу са ставом 5. овог члана упућено истовремено обавештење; и
  - х) све друге информације које могу бити од помоћи за откривање података о претплатнику.
5. а) Страна уговорница може, у време потписивања или депоновања инструмената о потврђивању, прихватању или одобравању, и у сваком другом тренутку, да обавести Генералног секретара Савета Европе да захтева да у исто време када је издат налог из става 1. овог члана пружаоцу услуга на територији стране уговорнице од које тражи податке, буде обавештена о том налогу, у сваком појединачном случају или у утврђеним околностима, као и да добије допунске информације и сажетак чињеница које се односе на предметну истрагу или поступак;
- б) Без обзира на то да ли страна уговорница захтева да буде обавештена, сходно ставу 5. тачка а) овог члана, она може захтевати од пружаоца услуга да се, пре него што открије податке, консултује са њеним органима у утврђеним околностима;
  - ц) Органи који су обавештени сагласно ставу 5. тачка а) или консултовани сагласно ставу 5. тачка б) овог члана могу, без одлагања, издати упутство пружаоцу услуга да не открије податке о претплатнику:
    - i. ако откривање података може угрозити кривичне истраге или поступке у тој страни уговорници; или
    - ii. ако могу да се примене услови или основи за одбијање према члану 25. став 4. и члану 27. став 4. Конвенције уколико су подаци о претплатнику тражени преко узајамне помоћи.
  - д) Органи обавештени сагласно ставу 5. тачка а) овог члана или консултовани сагласно ставу 5. тачка б) овог члана:
    - i. могу захтевати додатне информације од органа из става 4. тачка ц) у сврху примене става 5. тачка ц) овог члана, а те информације не могу открити пружаоцу услуга без сагласности тог органа.
    - ii. без одлагања обавештавају орган из става 4. тачка ц) овог члана ако је пружаоцу услуга издато упутство да не открије податке о претплатнику и наводе разлоге за то.

- е) Страна уговорница одређује јединствени орган који је одговоран за пријем обавештења из става 5. тачка а) и за спровођење радњи утврђених у ставу 5. тач. б), ц) и д). Страна уговорница када Генералном секретару Савета Европе први пут доставља обавештење у складу са ставом 5. тачка а), доставља и податке за контакт тог органа.
  - ф) Генерални секретар Савета Европе успоставља и одржава Регистар органа, које одреде стране уговорнице у складу са ставом 5. тачка е) и податке о томе да ли се и под каквим околностима захтевају обавештења у складу са ставом 5. тачка а). Страна уговорница стара се о томе да подаци које она доставља за Регистар органа буду увек тачни.
6. Ако је то прихватљиво за пружаоца услуга, страна уговорница може доставити налог из става 1. овог члана и додатне информације из става 4. овог члана у електронском облику. Страна уговорница може упутити обавештење и додатне информације у складу са ставом 5. овог члана у електронском облику. Могу се захтевати одговарајући нивои безбедности и провере аутентичности.
7. Ако пружалац услуга обавести орган из става 4. тачка ц) овог члана да неће открити тражене податке о претплатнику или ако не открије податке о претплатнику у одговору на налог из става 1. овог члана у року од 30 дана од дана када је примљен налог или у року утврђеном у ставу 4. тачка д) овог члана, који год да је од та два рока дужи, надлежни органи државе молиће могу захтевати да се изврши налог само на основу члана 8. овог протокола или других облика узајамне помоћи. Стране уговорнице могу захтевати да пружалац услуга наведе разлог због којег не открива тражене податке о претплатнику који су предмет налога.
8. Страна уговорница може, приликом потписивања или депоновања инструмената о потврђивању, прихватању или одобравању, изјавити да страна која издаје налог треба да тражи од пружаоца услуга да открије податке о претплатнику пре него што поднесе захтев по члану 8. овог протокола, осим ако страна која издаје налог не наведе разумно објашњење зашто то није учинила.
9. Приликом потписивања или депоновања инструмената о потврђивању, прихватању или одобравању, страна уговорница може:
- а) задржати право да овај члан не примењује; или
  - б) задржати право да овај члан не примењује на одређене врсте приступних бројева сагласно овом члану ако би се објављивање тих бројева косило са основним начелима њеног унутрашњег правног система.

Одељак 3. – Поступци за јачање међународне сарадње органа надлежних за откривање сачуваних рачунарских података

Члан 8. Ефектуирање налога друге стране уговорнице за хитно достављање података о претплатнику и података о саобраћају

1. Страна уговорница доноси законодавне и друге мере које су потребне да своје надлежне органе овласти да у склопу одговора на захтев који је примљен од друге стране уговорнице издају налог пружаоцу услуга на својој територији да достави одређене и сачуване:

- а) податке о претплатнику,
- б) податке о саобраћају

које тај пружалац услуга поседује или контролише, а који су потребни за одређену кривичну истрагу или кривични поступак стране молиље.

2. Страна уговорница доноси законодавне и друге мере које могу бити неопходне да се ефектуира налог из става 1. овог члана који поднесе страна молиља.

3. У своме захтеву страна молиља доставља замољеној страни налог према ставу 1. овог члана, уз пратеће информације и сва посебна процесна упутства.

а) Налог треба да садржи:

- i. назив органа који подноси захтев и датум подношења захтева;
- ii. изјаву о томе да се налог доставља у складу са овим протоколом;
- iii. назив и адресу пружаоца услуга коме треба уручити налог;
- iv. кривично дело (дела) које је предмет кривичноправне истраге или поступка;
- v. назив органа који тражи информације или податке, ако то није орган који издаје налог; и
- vi. подробен опис конкретних информација или података који се траже.

б) Пратеће информације, које се наводе као помоћ замољеној страни да ефектуира налог и које се не откривају пружаоцу услуга без сагласности стране молиље треба да садрже следеће:

- i. унутрашњи правни основ на основу кога је орган овлашћен да изда налог;
- ii. законске одредбе и применљиве запрећене казне за кривично дело које је предмет истраге или кривичног поступка;
- iii. разлог због кога страна молиља верује да пружалац услуга поседује или контролише те податке;
- iv. сажетак чињеница које се односе на истрагу или поступак;
- v. значај информација или података за истрагу или поступак;
- vi. податке за контакт једног или више органа који могу доставити допунске информације;

- vii. обавештење о томе да ли је већ тражена заштита информација или података, укључујући датум заштите и сваки применљиви референтни број; и
  - viii. обавештење о томе да ли су те информације или подаци већ тражени на неки други, и који тачно, начин.
- ц) Страна молиља може захтевати да замољена страна примени посебна процесна упутства.
4. Страна уговорница може приликом потписивања или депоновања инструмента о потврђивању, прихватању или одобравању, као и у сваком другом тренутку, да изјави да су потребне додатне пратеће информације како би се ефектуирали налози из става 1. овог члана.
5. Замољена страна прихвата захтеве у електронском облику. Она може захтевати одговарајуће нивое безбедности и потврде аутентичности да би прихватила захтев.
6. а) Замољена страна, од дана када прими све информације утврђене у ст. 3. и 4. овог члана улаже разумне напоре да уручи налог пружаоцу услуга најкасније у року од 45 дана и налаже да се тај налог изврши најкасније:
- i. у року од 20 дана за податке о претплатнику; и
  - ii. у року од 45 дана за податке о саобраћају.
- б) Замољена страна без одлагања обезбеђује да се тражене информације или подаци пренесу страни молиљи.
7. Ако замољена страна не може да спроведе упутства из става 3.ц) овог члана на тражени начин, дужна је да о томе без одлагања обавести страну молиљу и да, ако је то применљиво, наведе услов или услове под којима би могла да спроведе та упутства, после чега страна молиља одређује да ли тај захтев упркос томе треба да буде извршен.
8. Замољена страна може одбити да изврши захтев на основама утврђеним у члану 25. став 4. или члану 27. став 4. Конвенције, или може одредити услове које сматра нужнима да би дозволила да се поступи по захтеву. Замољена страна може да одложи поступање по захтеву из разлога утврђених у члану 27. став 5. Конвенције. Замољена страна, чим то буде практично могуће, обавештава страну молиљу о одбијању, условима или одлагању. Замољена страна такође обавештава страну молиљу о другим околностима које ће вероватно знатно одложити извршење захтева. На овај члан примењује се члан 28. став 2. тачка б) Конвенције.
9. а) Ако страна молиља не може да испуни услов који одреди замољена страна према ставу 8. овог члана, она о томе без одлагања обавештава страну молиљу. Замољена страна потом одређује да ли ипак треба да достави тражене информације или материјал.

- б) Ако страна молила прихвати услов, он за њу постаје обавезујући. Замољена страна која доставља информације или материјал на основу испуњења тог услова може захтевати да страна молила објасни у односу на тај услов употребу тих информација или материјала.
10. Страна уговорница приликом потписивања или депоновања инструмената о потврђивању, прихватању или одобравању, обавештава Генералног секретара Савета Европе и стара се да увек буду тачни подаци за контакт органа који су овлашћени за:
    - а) достављање налога у складу са овим чланом; и
    - б) примање налога у складу са овим чланом.
  11. Страна уговорница може приликом потписивања или депоновања инструмената о потврђивању, прихватању или одобравању, тражити да захтеве других страна уговорница сачињене по основу овог члана упути орган стране молиле или други такав орган који заједнички одреде заинтересоване стране.
  12. Генерални секретар Савета Европе успоставља и одржава Регистар органа, које стране уговорнице именују сагласно ставу 10. овог члана. Страна уговорница се стара да подаци које доставља регистру буду увек тачни.
  13. Страна уговорница приликом потписивања или депоновања инструмената о потврђивању, прихватању или одобравању може да задржи право да овај члан не примењује на податке о саобраћају.

Члан 9. Хитно откривање сачуваних рачунарских података у ванредној ситуацији

1. а) Страна уговорница доноси законодавне и друге мере које су потребне да њена тачка за контакт у склопу Мреже 24/7 из става 35. Конвенције (тачка за контакт) у ванредној ситуацији пренесе захтев и прими захтев од тачке за контакт у другој страни уговорници којим се од ње без подношења захтева за узајамну помоћ тражи да пружалац услуга на њеној територији хитно открије одређене сачуване рачунарске податке које поседује или контролише,
  - б) Страна уговорница приликом потписивања или депоновања инструмената о потврђивању, прихватању или одобравању, може да изјави да неће извршавати захтеве из става 1. тачка а) који се односе на откривање података о претплатнику.
2. Страна уговорница доноси законодавне и друге мере које су потребне да у складу са ставом 1. овог члана:
  - а) омогући својим органима да траже податке од пружаоца услуга на својој територији пошто добије захтев из става 1. овог члана;
  - б) омогући сваком пружаоцу услуга на својој територији да открије тражене податке њеним органима у одговор на захтев из става 2. тачка а) овог члана; и

- ц) омогући својим органима да пружи тражене податке страни молиљи.
3. Захтев из става 1. овог члана треба да садржи:
- а) назив надлежног органа који тражи податке и датум када је захтев поднет;
  - б) изјаву о томе да се захтев издаје у складу са овим протоколом;
  - ц) назив и адресу пружаоца услуга који поседује или контролише тражене податке;
  - д) кривично дело које је предмет кривичне истраге или поступка и одговарајуће законске одредбе и запрећене казне за то дело;
  - е) довољно чињеница које упућују на то да је реч о ванредној ситуацији и о повезаности тих података са ванредном ситуацијом;
  - ф) подробен опис тражених података;
  - г) сва посебна процесна упутства; и
  - х) све остале информације које могу помоћи у откривању тражених података.
4. Замољена страна прихвата захтев у електронском облику. Страна уговорница може такође да прихвати захтев пренет усменим путем и може захтевати да се он потврди у електронском облику. Она може захтевати одговарајући ниво безбедности и потврду аутентичности да би прихватила захтев.
5. Страна уговорница приликом потписивања или депоновања инструмената о потврђивању, прихватању или одобравању, може да изјави да захтева да стране молиље, након што се изврши захтев, доставе тај захтев и све допунске информације које су послате уз њега у облику и каналима који могу обухватити узајамну помоћ, како то одреди замољена страна.
6. Замољена страна хитно обавештава страну молиљу о својој одлуци о захтеву из става 1. овог члана и, ако је то применљиво, одређује услове под којима ће доставити те податке, као и све друге могуће облике сарадње.
7. а) Ако страна молиља не може да испуни услов који замољена страна одреди у складу са ставом 6. овог члана, она о томе без одлагања обавештава замољену страну. Замољена страна тада одређује да ли ће информације или материјал доставити. Ако страна молиља прихвати тај услов, он за њу постаје обавезујући.
- б) Замољена страна која доставља информације или материјал на које се тај услов односи може захтевати од стране молиље да објасни у односу на тај услов како ће користити те информације или материјал.

Одељак 4. – Поступци који се односе на узајамну помоћ у ванредним ситуацијама

Члан 10. Узајамна помоћ у ванредним ситуацијама

1. Страна уговорница може тражити узајамну помоћ на основу појачане хитности ако сматра да постоји ванредна ситуација. Захтев поднет на основу овог члана, поред осталих потребних садржаја, треба да садржи и опис чињеница које упућују на то да постоји ванредна ситуација и у каквом је односу тражена помоћ с том ванредном ситуацијом.

2. Замољена страна прихвата тај захтев у електронском облику. Она може да захтева одговарајући ниво безбедности и потврду аутентичности да би прихватила захтев.
3. Замољена страна може тражити, на основу појачане хитности, допунске информације како би проценила захтев. Страна молиља доставља те допунске информације на основу појачане хитности.
4. Када се увери да постоји ванредна ситуација и да су испуњени остали услови за узајамну помоћ, замољена страна одговара на захтев на хитној основи.
5. Страна уговорница обезбеђује да неко лице из органа који је надлежан за то да одговори на захтеве за узајамну помоћ буде доступно 24 сата, седам дана у недељи како би одговорило на захтев поднет у складу са овим чланом.
6. Централни орган или други органи надлежни за узајамну помоћ у страни молиљи и замољеној страни могу заједнички да утврде да резултат извршења захтева поднетог у складу са овим чланом, или претходни примерак тог захтева, може бити достављен страни молиљи неким другим каналом, осим онога којим је достављен захтев.
7. Ако не постоји важећи уговор или споразум о узајамној помоћи на основу једнообразног и реципрочног права између стране молиље и замољене стране, на овај члан се примењују члан 27. став 2. тачка б) и ст. 3–8. и члан 28. ст. 2–4. Конвенције.
8. Ако такав уговор или споразум о узајамној помоћи постоји, овај члан се допуњује одредбама тог уговора или споразума, осим ако се стране уговорнице о којима је реч узајамно не договоре да уместо њега примењују неку или све одредбе Конвенције наведене у ставу 7. овог члана.
9. Страна уговорница, приликом потписивања или депоновања инструмената о потврђивању, прихватању или одобравању, може да изјави да захтеви могу бити послати и непосредно њеним судским органима или преко Међународне организације криминалистичке полиције (Интерпол) или њеној тачки за контакт 24/7, које је одређено на основу члана 35. Конвенције. У сваком таквом случају централни орган стране молиље у исто време доставља један примерак захтева централном органу замољене стране. Ако се захтев шаље непосредно судском органу замољене стране, а тај орган није надлежан да одлучује о том захтеву, он доставља захтев надлежном националном органу и о томе непосредно обавештава страну молиљу.

Одељак 5. – Поступци који се примењују на међународну сарадњу када не постоје важећи међународни споразуми

Члан 11. Одржавање видео-конференције

1. Страна молиља може захтевати, а замољена страна може дозволити да сведци или вештаци дају исказе путем видео-конференције. Страна молиља и замољена страна се консултују како би омогућиле да се реше сва питања која би могла искрснути у вези са извршењем тог захтева, укључујући, према околностима, следећа питања: која страна уговорница председава; који органи и лица присуствују видео-конференцији; да ли једна или обе стране воде поступак полагања заклетве, изрицања упозорења или давања упутстава сведоку или вештаку; на који начин се испитује сведок или вештак; на који се начин обезбеђује да се поштују права сведока или вештака; како се поступа према захтевима или привилегијама и имунитету; како се поступа према примедбама на постављена питања или дате одговоре; да ли услуге превођења и вођења стенограма пружају једна или обе стране.
2.
  - а) Централни органи замољене стране и стране молиље комуницирају непосредно за потребе овог члана. Замољена страна може прихватити захтев у електронском облику. Она може захтевати одговарајући ниво безбедности и потврду аутентичности да би прихватила тај захтев.
  - б) Замољена страна обавештава страну молиљу о разлозима због којих захтев није извршен или је одложено његово извршење. Члан 27. став 8. Конвенције примењује се на овај члан. Не доводећи у питање ниједан други захтев који замољена страна може поставити у складу са овим чланом, члан 28. ст. 2–4. Конвенције примењује се на овај члан.
3. Замољена страна која пружа помоћ по основу овог члана стара се да обезбеди присуство лица чије се сведочење или исказ траже. Тамо где је то примерено, замољена страна може, колико јој то дозвољава унутрашње право, да предузме неопходне мере како би обавезала сведока или вештака да се појаве у замољеној страни у одређено време и на одређеном месту.
4. Поступци који се односе на организовање видео-конференције коју захтева страна молиља примењују се у свему, осим тамо где се косе са законодавством замољене стране. У случају инкомпатибилности или у мери у којој страна молиља није прецизно одредила тражени поступак, замољена страна примењује поступак утврђен у њеном унутрашњем праву, осим ако страна молиља и замољена страна заједнички не одреде другачије.
5. Не доводећи у питање ниједну надлежност према унутрашњем праву стране молиље, ако током видео-конференције сведок или вештак:
  - а) изнесе намерно лажан исказ иако је замољена страна, у складу са својим унутрашњим правом, обавезала то лице да истинито сведочи;
  - б) одбије да сведочи иако је замољена страна, у складу са својим унутрашњим правом, обавезала то лице да сведочи; или

- ц) почини у току тог поступка неко друго дело које је забрањено унутрашњим правом замољене стране;

то лице подлеже казни у замољеној страни на исти начин на који би такво поступање било кажњено у поступку који би се водио пред домаћим судовима.

6. а) Ако није заједнички другачије утврђено између стране молиље и замољене стране, замољена страна сноси све трошкове у вези са извршењем захтева по овом члану, осим:
- i. трошкова накнаде вештаку;
  - ii. трошкова превођења, тумачења и вођења стенограма; и
  - iii. трошкова ванредне природе.
- б) Ако би извршење захтева донело трошкове ванредне природе, страна молиља и замољена страна треба да се консултују како би утврдиле услове под којима захтев може бити извршен.
7. Када се тако договоре страна молиља и замољена страна:
- а) одредбе овог члана могу бити примењене за потребе одржавања видео-конференција;
  - б) видео-конференцијска технологија може да се користи и за друге потребе или рочишта осим оних који су описани у ставу 1. овог члана, укључујући сврху идентификације лица или предмета.
8. Када замољена страна одлучи да дозволи да се саслуша осумњичено или оптужено лице, она може захтевати посебне услове и ограничења у погледу узимања исказа или сведочења, или обавештавање тог лица или примену процесних мера према њему.

Члан 12. Заједнички истражни тимови и заједничке истраге

1. На основу узајамног споразума, надлежни органи двеју или више страна уговорница могу основати заједнички истражни тим на својим територијама и управљати тим тимом како би се олакшале кривичне истраге или поступци онда када се сматра да је појачана сарадња нарочито корисна. Надлежне органе одређују стране уговорнице о којима је реч.
2. Поступци и услови рада заједничких истражних тимова, као што су њихова конкретна сврха; састав; функције; трајање активности и продужетак сваког утврђеног рока; локација; организација; услови прикупљања, преношења и коришћења информација или доказа; услови чувања поверљивости; као и услови за учешће органа једне стране уговорнице у истражним активностима које се одвијају на територији друге стране уговорнице, предмет су договора између тих надлежних органа.

3. Приликом потписивања или депоновања инструмената о потврђивању, прихватању или одобравању страна уговорница може да изјави да њен централни орган мора бити потписник или да мора на неки други начин бити заступљен у споразуму о формирању истражног тима.
4. Надлежни органи и органи који учествују у истрази треба непосредно да комуницирају међусобно, осим када стране уговорнице заједнички утврде друге одговарајуће канале за комуникацију уколико изузетне околности налажу да постоји више централне координације.
5. Када треба предузети истражне радње на територији једне од страна уговорница о којима је реч, органи те стране уговорнице који учествују у истрази могу захтевати од својих органа да сами предузму те мере, без потребе да друге стране уговорнице подносе захтев за узајамну помоћ. Те мере спроводе органи те стране уговорнице на својој територији под условима који се примењују на основу унутрашњег права у домаћој истрази.
6. Коришћење информација или доказа које органи једне стране уговорнице обезбеде органима других страна уговорница може бити одбијено или ограничено на начин утврђен у споразуму описаном у ст. 1. и 2. овог члана. Ако тај споразум не утврђује услове за одбијање или ограничавање коришћења обезбеђених информација или доказа, стране уговорнице их могу користити:
  - а) За сврхе у које је споразум склопљен;
  - б) За откривање, истраживање и гоњење других кривичних дела осим оних ради којих је споразум склопљен ако за то постоји претходна сагласност органа који су доставили те информације или доказе. Сагласност се не тражи онда када основна правна начела стране уговорнице која те информације или доказе користи налажу да она открије информације или доказе како би заштитила права лица оптуженог у кривичном поступку. У том случају ти органи без одлагања обавештавају органе који су доставили информације или доказе; или
  - ц) За спречавање појаве ванредне ситуације. У том случају органи који су добили информације или доказе треба без одлагања о томе да обавесте органе који су доставили информације или доказе, осим ако није заједнички утврђено другачије.
7. Ако нема споразума из ст. 1. и 2. овог члана, заједничке истраге могу бити предузете у складу са условима о којима се постигне узајамни договор за сваки појединачни случај. Овај став се примењује без обзира да ли међу странама о којима је реч постоји или не постоји важећи уговор или споразум о узајамној помоћи на основу једнообразног или реципрочног права.

1.3 Глава III – Услови и ограничења

Члан 13. Услови и ограничења

У складу са чланом 15. Конвенције, страна уговорница обезбеђује да успостављање, спровођење и примена овлашћења и поступака наведених у овом протоколу подлежу условима и ограничењима предвиђеним у унутрашњем праву, које мора да омогући одговарајућу заштиту људских права и слобода.

Члан 14. Заштита личних података

1. Област примене

- а) Изузев ако није другачије утврђено у ставу 1. тач. б) и ц) овог члана, страна уговорница обрађује личне податке које добија по основу овог протокола у складу са ст. 2–15. овог члана.
- б) Ако страна која податке преноси и страна која их прима имају у време када су пренети лични подаци у складу са овим протоколом узајамну обавезу према међународном споразуму којим се између њих успоставља свеобухватни оквир у циљу заштите личних података који се примењује на пренос личних података да би се спречило откривање истраге и гоњења кривичних дела и који утврђује да је обрада личних података према том споразуму у складу са захтевима који су утврђени у прописима о заштити података страна уговорниц о којима је реч, уместо ст. 2–15. овог члана на личне податке добијене по основу овог протокола примењују се услови тог споразума за мере које улазе у поље дејства тог споразума, осим ако је међу странама другачије договорено.
- ц) Ако страна уговорница која преноси податке и страна уговорница која прима податке нису узајамно везане споразумом из става 1. тачка б) овог члана, оне могу заједнички утврдити да се лични подаци према овом протоколу могу преносити на основу других споразума или договора између њих уместо на основу ст. 2–15. овог члана.
- д) Страна уговорница треба да сматра да обрада личних података у складу са ставом 1. тач. а) и б) овог члана испуњава захтеве правног оквира који у њој постоји за заштиту личних података када се остварује међународни пренос личних података и не треба да тражи додатна овлашћења за пренос података у складу с тим правним оквиром. Страна уговорница може да одбије или спречи пренос података другој страни уговорници само по основу овог протокола из разлога заштите података под условима утврђеним у члану 15, став 1. тачка а); или под условима споразума или договора из става 1. тач. б) или ц), када се примењује једна од тих тачака.
- е) Ништа у овом члану не спречава страну уговорницу да примени строжа ограничења у погледу начина на који њени органи обрађују личне податке добијене по основу овог протокола.

2. Сврха и коришћење

- а) Страна уговорница која је примила личне податке (у даљем тексту: страна прималац) обрађује те податке у сврхе описане у члану 2. Она не може даље обрађивати личне податке у сврхе које нису компатибилне, нити их може даље обрађивати када то није дозвољено њеним унутрашњим правним оквиром. Овим чланом се не доводи у питање право државе уговорнице која преноси податке да постави додатне услове у складу са овим протоколом у неком конкретном случају, с тим што ти услови не могу да обухвате услове заштите генеричких података.
- б) Страна прималац обезбеђује у складу са својим унутрашњим правним оквиром да лични подаци који се траже и обрађују буду релевантни, а не прекомерни у односу на сврху такве обраде.

3. Квалитет и интегритет података

Страна уговорница предузме разумне кораке да обезбеди да се одржава тачност и потпуност личних података и да они буду у највећој могућој мери ажурни и примерени за закониту обраду имајући на уму сврху у коју се обрађују.

4. Осетљиви подаци

Личне податке који откривају расно или етничко порекло, политичка мишљења или верска и друга уверења или синдикално чланство; генетске податке; биометријске податке који се сматрају осетљивима с обзиром на ризике које то подразумева или личне податке који се тичу здравственог стања или сексуалног живота може страна уговорница да обрађује само уз одговарајућа ограничења која представљају меру заштите од ризика од нежељеног утицаја предрасуда на такве податке, посебно заштите од противправне дискриминације.

5. Рокови чувања

Страна уговорница треба да чува личне податке само онолико колико је неопходно и примерено с обзиром на сврху обраде података у складу са ставом 2. овог члана. Да би испунила ту обавезу, страна уговорница треба у свом унутрашњем правном оквиру да утврди конкретне рокове чувања или периодично преиспитивање потребе за даљим чувањем података.

6. Аутоматизоване одлуке

Одлуке које имају значајно негативно дејство на релевантне интересе лица на које се лични подаци односе не могу бити засноване искључиво на аутоматској обради личних података, осим ако је то дозвољено унутрашњим правом и ако постоје одговарајуће мере заштите које обухватају могућност људске интервенције.

7. Безбедност података и инциденти у вези с безбедношћу

- а) Страна уговорница треба да обезбеди да има важеће примерене технолошке, физичке и организационе мере за заштиту личних података, нарочито за заштиту од губитка података или случајног или неовлашћеног приступа подацима, њиховог откривања, мењања или уништења (у даљем тексту: „безбедносни инцидент”);
- б) Одмах пошто открије безбедносни инцидент у коме постоји знатан ризик од физичког или нефизичког nanoшења штете појединцима или другим странама уговорницама, страна прималац треба хитно да процени вероватноћу и обим тог утицаја и да предузме примерене мере како би умањила штету. Та радња обухвата обавештавање органа надлежног за пренос или, у смислу Главе II, Одељак 2. овог протокола, једног или више органа одређених сходно ставу 7. тачка ц) овог члана. Међутим, обавештење може садржати одговарајућа ограничења у погледу даљег преноса тог обавештења, и може бити одложено или изостављено онда када би само то обавештење могло угрозити националну безбедност или када би такво обавештење могло угрозити мере које се предузимају ради заштите јавне безбедности. Та радња такође треба да обухвати обавештење лица о коме је реч, осим уколико страна уговорница није предузела одговарајуће мере тако да више не постоји знатан ризик. Обавештење индивидуалног лица може бити одложено или изостављено под условима утврђеним у ставу 12. тачка а) подтачка и. Страна уговорница која добије обавештење може захтевати консултације и додатне информације у вези са безбедносним инцидентом и одговором на тај инцидент;
- ц) Страна уговорница приликом потписивања или приликом депоновања инструмената о потврђивању, прихватању или одобравању, треба да обавести Генералног секретара Савета Европе о органу или органима који се обавештавају у складу са ставом 7. тачка б) овог члана у смислу Главе II, Одељак 2. овог протокола, а то обавештење може касније бити измењено.

8. Вођење евиденције

Страна уговорница води евиденцију или корист друге примерене начине на основу којих ће показати како је приступљено личним подацима појединца, како су они коришћени и како су откривени у конкретном случају.

9. Даља подела унутар стране уговорнице

- а) Када неки орган стране уговорнице достави личне податке који су првобитно добијени по основу овог протокола другом органу те исте стране уговорнице, тај други орган те податке обрађује у складу са овим чланом, у складу са условима из става 9. тачка б) овог члана.

- б) Без обзира на став 9. тачка а) овог члана, страна уговорница која је изразила резерву према члану 17. може личне податке које је добила доставити својим федералним државама или сличним територијалним ентитетима ако да има важеће мере на основу којих органи који су примили податке настављају да их делотворно штите обезбеђујући ниво заштите података упоредив са нивоом заштите који пружа овај члан.
  - ц) Ако се појаве знаци непрописне примене овог става, страна уговорница која врши пренос података може захтевати консултације и релевантне информације о тим знацима.
10. Даљи пренос података другој држави или међународној организацији
- а) Страна уговорница која прима податке личне податке може их пренети другој држави или међународној организацији само уз претходно одобрење органа који те податке преноси или, у смислу Главе II, Одељак 2, једног или више органа описаних у ставу 10. тачка б) овог члана.
  - б) Страна уговорница, приликом потписивања или депоновања инструмената о потврђивању, прихватању или одобравању, обавештава Генералног секретара Савета Европе о органу или органима овлашћеним у смислу Главе II, Одељка 2. овог члана; то обавештење може касније бити измењено.
11. Транспарентност и обавештавање
- а) Страна уговорница објављује општа обавештења, или шаље индивидуална обавештења лицу чији су лични подаци прикупљени, у односу на:
    - i) правни основ обраде и сврху обраде,
    - ii) сваки период чувања или преиспитивања у складу са чланом 5, ако је то применљиво,
    - iii) примаоце или категорије прималаца којима се ти подаци откривају; и
    - iv) могућност приступа, исправљања и доступно правно средство;
  - б) Страна уговорница може подвргнути сваки захтев за лично обавештавање разумним ограничењима у складу са унутрашњим правним оквиром под условима утврђеним у ставу 12. тачка а) подтачка и. овог члана;
  - ц) Када унутрашњи правни оквир стране која преноси податке захтева да се пошаље лично обавештење појединцу чији су подаци достављени другој страни уговорници, страна уговорница која преноси податке предузима мере како би другу страну уговорницу обавестила о том захтеву и о одговарајућим подацима за контакт у време преноса података. Лично обавештење се не доставља ако је друга страна уговорница тражила, у складу са условима за ограничења утврђена у ставу 12. тачка а) подтачка и. овог члана да достављање података остаје поверљиво. Када престане примена тих ограничења и када буде могуће упутити лично обавештење, друга страна уговорница предузима мере како би о томе била обавештена страна уговорница која преноси податке. Ако још није обавештена, страна

уговорница која преноси податке има право да поднесе захтеве страни примаоцу која је обавештава да ли ограничења остају на снази.

12. Приступ и исправљање

- а) Страна уговорница обезбеђује да свако лице чији су јој подаци прослеђени у складу са овим протоколом има право да тражи и добије, у складу са поступцима утврђеним у унутрашњим правним оквирима и без непотребног одлагања:
- i. писмену или електронску копију документације која се чува о том лицу и која садржи личне податке тог лица и доступне информације које упућују на правни основ и сврху обраде и чувања тих података, као и на оне који су те податке примили или категорије прималаца података (у даљем тексту: „приступ”), као и информације у вези са доступним могућностима у погледу добијања правног задовољења; под условом да приступ у одређеном случају може бити предмет примене сразмерних ограничења допуштених унутрашњим правним оквирима, што је потребно да би се у време када се доноси судска одлука, заштитила права и слободе других или важни циљеви општег јавног интереса и да би се обратила дужна пажња на законите интересе лица о којем је реч;
  - ii. исправљање када су лични подаци нетачни или када су непрописно обрађени; исправљање обухвата – како је примерено и разумно у датој ситуацији с обзиром на основ за исправљање и специфичан контекст обраде – исправљање, допуну, брисање или анонимизацију, ограничење обраде или блокирање података.
- б) Ако је приступ подацима или исправљање података ускраћено или ограничено, страна уговорница лицу о коме је реч доставља без одлагања у писменом облику, могуће је и електронским путем, одговор којим то лице обавештава да му је приступ ускраћен или ограничен. Страна уговорница притом наводи основ за ускраћивање или ограничење и предочава информације о могућностима за правно задовољење. Сви трошкови добијања приступа ограничени су на оно што представља разуман износ и не смеју бити прекомерни.

13. Судска и вансудска правна средства

Страна уговорница треба да има делотворна судска и вансудска правна средства како би се омогућило правно задовољење за повреде овог члана.

14. Надзор

Страна уговорница треба да има један или више органа јавне власти који појединачно или заједнички врше функцију независног и делотворног надзора и који су овлашћени за примену мера утврђених у овом члану. Функције и овлашћења тих органа који поступају појединачно или заједнички треба да обухвате истражна овлашћења и овлашћење за предузимање корективних радњи.

15. Консултације и суспензија

Страна уговорница може суспендовати пренос личних података другој страни уговорници ако има материјалне доказе да та друга страна уговорница систематски или материјално крши услове утврђене у овом члану или да непосредно предстоји таква материјална повреда одредаба. Страна уговорница не може суспендовати пренос података без разумног објашњења и пре него што истекне разуман период консултација са другом страном уговорницом у којима није постигнуто решење. Међутим, страна уговорница може привремено суспендовати пренос података у случају систематског или материјалног кршења одредаба које доноси знатну или материјалну опасност по живот или безбедност физичког лица или суштинску опасност од доношења штете угледу или новчане штете том физичком лицу, када страна уговорница без одлагања шаље обавештење и непосредно потом започиње консултације с другом страном уговорницом. Ако у разумном периоду консултација не буде постигнуто решење, страни уговорници која је применила меру суспензије друга страна уговорница може реципрочно суспендовати пренос података ако поседује материјалне доказе да је та мера била примењена у супротности са условима утврђеним у овом ставу. Страна која је применила меру суспензије укида ту меру чим се исправи повреда одредаба због које је мера примењена; тада се укида и свака реципрочна суспензија. Сви лични подаци који су пренети пре суспензије и даље се третирају у складу са овим протоколом.

1.4 Глава IV: Завршне одредбе

Члан 15. Дејство овог протокола

1.
  - а) На овај протокол се примењује члан 39. став 2. Конвенције.
  - б) Стране уговорнице које су државе чланице Европске уније могу у својим узајамним односима примењивати право Европске уније којим се уређују питања којима се бави овај протокол.
  - ц) Став 1. тачка б) не утиче на пуну примену овог протокола између чланица Европске уније и других страна уговорница.
2. Члан 39. став 3. Конвенције примењује се на овај протокол.

Члан 16. Потписивање и ступање на снагу

1. Овај протокол је отворен за потписивање страна уговорница Конвенције, које могу изразити свој пристанак на обавезивање на један од следећих начина:
  - а) потписивањем без изражавања резерве у погледу потврђивања, прихватања или одобравања; или
  - б) потписивањем које је условљено потврђивањем, прихватањем или одобравањем, а после кога следи потврђивање, прихватање или одобравање.
2. Инструменти о потврђивању, прихватању или одобравању депонују се код Генералног секретара Савета Европе.
3. Овај протокол ступа на снагу првог дана у месецу по истеку периода од три месеца након датума када је пет страна уговорница Конвенције изразило сагласност да буду обавезане овим протоколом, у складу са ст. 1. и 2. овог члана.
4. У односу на било коју страну уговорницу Конвенције која накнадно изрази сагласност да буде обавезана овим протоколом овај протокол ступа на снагу првог дана у месецу по истеку периода од три месеца након датума када је страна изразила сагласност да буде обавезана овим протоколом у складу са ст. 1. и 2. овог члана.

Члан 17. Федерална клаузула

1. Федерална држава може задржати право да преузме обавезе према овом протоколу у складу са основним начелима на којима се заснива однос између њене централне власти и конститутивних држава или других сличних територијалних јединица:
  - а) ако протокол важи за централну власт федералне државе;
  - б) ако таква резерва не утиче на обавезе у погледу успостављања сарадње с другим странама уговорницама које такву сарадњу траже сходно са одредбама Главе II овог протокола; и
  - ц) ако одредбе члана 13. важе за све конститутивне државе или друге сличне територијалне јединице федералне државе.
2. Друга страна уговорница може спречити власти, пружаоце услуга или субјекте на својој територији да сарађују на захтев или налог добијен непосредно од конститутивне државе или друге сличне територијалне јединице федералне државе која је, сагласно ставу 1. овог члана, изразила резерву, осим ако та федерална држава не обавести Генералног секретара Савета Европе да све обавезе овог протокола које је она преузела прихвата и свака њена конститутивна држава или нека друга слична територијална јединица. Генерални секретар Савета Европе успоставља Регистар, у којем се чувају таква обавештења и стара се да подаци у том регистру увек буду тачни.
3. Друга страна уговорница не може спречити власти, пружаоце услуга или субјекте на својој територији да сарађују са неком конститутивном државом или другом сличном територијалном јединицом на основу резерве изражене у складу са ставом 1. овог члана ако је налог или захтев поднет преко централне власти или ако је уз учешће централне власти склопљен споразум о формирању заједничког истражног

тима према члану 12. овог протокола. У таквим ситуацијама, централна власт стара се о испуњењу важећих обавеза према овом протоколу ако се када је реч о заштити личних података достављених конститутивним државама или другим сличним територијалним јединицама, примењује само члан 14. став 9. или, где је то применљиво, услови споразума или договора предвиђени у члану 14. став 1. тач. б) или ц).

4. У погледу одредаба овог протокола чија је примена у надлежности конститутивних држава или других сличних територијалних јединица које уставни систем федерације не обавезује да предузму законодавне мере, централна власт обавештава надлежне органе тих држава о наведеним одредбама и прилаже своје позитивно мишљење о тим одредбама и подстиче надлежне органе тих држава да предузму мере које су потребне за спровођење тих одредаба.

Члан 18. Територијална примена

1. Овај протокол важи на територији или територијама које страна уговорница назначи у складу са чланом 38. ст. 1. или 2. Конвенције у мери у којој та изјава није повучена према члану 38. став 3. Конвенције.
2. Страна уговорница може, приликом потписивања или приликом депоновања инструмента о потврђивању, прихватању или одобравању, да назначи да се овај протокол не примењује на једној или више територија наведених у њеној изјави датој према члану 38. став. 1. и/или став 2. Конвенције.
3. Изјава дата у складу са ставом 2. овог члана може се у односу на било коју територију назначену у тој изјави повући на основу обавештења упућеног Генералном секретару Савета Европе. То повлачење производи правно дејство првог дана у месецу по истеку периода од три месеца након датума када је Генерални секретар такво обавештење примио.

Члан 19. Резерве и изјаве

1. Страна уговорница Конвенције може, приликом потписивања или депоновања инструмента о потврђивању, прихватању или одобравању, упутити писмено обавештење Генералном секретару Савета Европе у којем изјављује да користи право на резерву утврђено у члану 7. став 9. тач. а) и б), члану 8. став 13. и члану 17. овог протокола. Друге резерве не могу бити изражене.
2. Страна уговорница може, приликом потписивања или депоновања инструмента о потврђивању, прихватању или одобравању, упутити писмено обавештење Генералном секретару Савета Европе у којем износи резерву утврђену у члану 7. став 2. тачка б) и став 8, члану 8, став 11, члану 9, став 1. тачка б) и став 5, члану 10, став 9. тачка б), члану 12, став 3. и члану 18. став 2. овог протокола.
3. Писменим обавештењем упућеним Генералном секретару Савета Европе страна уговорница Конвенције доставља изјаву/е, обавештења или саопштења утврђена у члану 7, став 5. тач. а) и е), члану 8, став 4. и став 10. тач. а) и б), члану 14, став 7. тачка ц) и став 10. тачка б) као и члану 17, став 2. овог протокола, у складу са условима утврђеним у тим одредбама.

Члан 20. Статус и повлачење резерви

1. Страна уговорница која стави резерву у складу са чланом 19. став 1. може у целини или делимично да повуче ту резерву чим околности то дозволе. Такво повлачење производи правно дејство од датума када је Генерални секретар Савета Европе примио обавештење које му је о томе упућено. Ако је у обавештењу наведено да повлачење резерви производи правно дејство од датума који је у обавештењу одређен, а тај датум следи после датума када је Генерални секретар примио обавештење, повлачење резерве производи правно дејство од тог каснијег датума.
2. Генерални секретар Савета Европе може периодично да проверава са странама уговорницама које су ставиле једну или више резерви у складу са чланом 19. став 1. да ли постоји могућност да повуку ту резерву(е).

Члан 21. Измене

1. Измене овог протокола може да предложи свака страна уговорница овог протокола, а Генерални секретар Савета Европе о тим предлозима обавештава државе чланице Савета Европе и стране уговорнице и потписнице Конвенције, као и сваку државу која је позвана да приступи Конвенцији.
2. Свака измена коју нека страна уговорница предложи доставља се Европском комитету за проблеме криминала (*CDPC*), који своје мишљење о предложеној измени доставља Комитету министара.
3. Комитет министара разматра предложену измену и мишљење које му поднесе *CDPC* и након консултација са странама уговорницама Конвенције може да усвоји ту измену.
4. Текст сваке измене коју усвоји Комитет министара у складу са ставом 3. овог члана доставља се странама уговорницама овог протокола на прихватање.
5. Свака измена усвојена у складу са ставом 3. овог члана ступа на снагу тридесетог дана од дана када све стране уговорнице овог протокола обавесте Генералног секретара да су измену прихватиле.

Члан 22. Решавање спорова

Члан 45. Конвенције примењује се на овај протокол.

Члан 23. Консултације страна уговорница и оцена спровођења

1. Члан 46. Конвенције примењује се на овај протокол.
2. Стране уговорнице периодично оцењују ефективну примену и спровођење одредаба овог протокола. Члан 2. Пословника Комитета Конвенције о високотехнолошком криминалу у тексту ревидираном 16. октобра 2020. године примењује се *mutatis mutandis*. Стране уговорнице треба да спроведу почетно

преиспитивање и поступке утврђене у том члану који се примењују на овај протокол могу да мењају консензусом пет година по ступању на снагу овог протокола.

3. Преиспитивање члана 14. почиње онда када десет страна уговорница Конвенције изрази сагласност да буду обавезане овим протоколом.

Члан 24. Отказивање

1. Страна уговорница може у било ком тренутку да откаже овај протокол тако што шаље обавештење о томе Генералном секретару Савета Европе.
2. То отказивање производи правно дејство првог дана у месецу пошто истекне период од три месеца након датума када је Генерални секретар примио обавештење.
3. Ако страна уговорница откаже Конвенцију, то представља и отказивање овог протокола.
4. Информације или докази који су пренети пре дана од кога почиње правно дејство отказивања и даље се третирају у складу са овим протоколом.

Члан 25. Обавештавање

Генерални секретар Савета Европе обавештава државе чланице Савета Европе, стране уговорнице и потписнице Конвенције и све државе које су позване да приступе Конвенцији о:

- а) сваком потписивању;
- б) депоновању сваког инструмента о потврђивању, прихватању или одобравању;
- ц) сваком датуму ступања на снагу овог протокола у складу са чланом 16. ст. 3. и 4;
- д) свакој изјави или резерви стављеној у складу са чланом 19. или сваком повлачењу резерви у складу са чланом 20;
- е) сваком другом поступку, обавештењу или саопштењу у вези са овим протоколом.

У потврду чега доле потписани, за то прописно овлашћени, потписују овај протокол.

Сачињено у Стразбуру, 12. маја 2022. године, на енглеском и француском језику, при чему су оба текста подједнако веродостојна, у по једном примерку који се депонује у архиви Савета Европе. Генерални секретар Савета Европе доставља оверене копије свакој држави чланици Савета Европе, државама које нису чланице а које су учествовале у изради овог протокола, као и свим државама које су позване да му приступе.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о потврђивању Другог додатног протокола уз Конвенцију о високотехнолошком криминалу о појачаној сарадњи и откривању електронских доказа садржан је у члану 99. став 1. тачка 4. Устава Републике Србије, према коме је у надлежности Народне скупштине да потврђује међународне уговоре, када је законом предвиђена обавеза њиховог потврђивања.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ПОТВРЂИВАЊЕ ДРУГОГ ДОДАТНОГ ПРОТОКОЛА

Конвенција о високотехнолошком криминалу, усвојена је у Будимпешти 23. новембра 2001. године, а Додатни протокол уз Конвенцију о високотехнолошком криминалу који се односи на инкриминисање радњи расистичке и ксенофобичне природе почињених преко рачунарских система, 28. јануара 2003. године, у Страсбуру.

Законом о ратификацији ових аката Државна заједница Србија и Црна Гора је прихватила низ обавеза које се односе на усклађивање унутрашњег правног поретка са стандардима Савета Европе у домену људских права, демократије и владавине права.

Потврђивањем Другог додатног протокола уз Конвенцију о високотехнолошком криминалу о појачаној сарадњи и откривању електронских доказа унапређује се сарадња са државама чланицама Савета Европе и другим државама потписницама ове конвенције. Осим тога, омогућује се делотворнија узајамна помоћ и други облици сарадње међу надлежним органима у циљу вођења конкретних кривичноправних истрага или поступака помоћу додатних алата, као и сарадња у ванредним ситуацијама.

III. ОЦЕНА ПОТРЕБЕ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити финансијска средства у буџету Републике Србије у 2022. години.

У наредним годинама евентуални трошкови везани за реализацију активности из Закона о потврђивању Другог додатног протокола уз Конвенцију о високотехнолошком криминалу о појачаној сарадњи и откривању електронских доказа планираће се у оквиру лимита који Министарство финансија утврђује у поступку припреме и доношења Закона о буџету Републике Србије за раздео Министарства правде.